

Dostavba bloku na náměstí Minoritů v **Krnově**

diplomová práce

Pavla Kejdanová

Ateliér Rothbauer-Sosna-Filsak

FA ČVUT

ZS 2019/2020

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury

2/ ZADÁNÍ diplomové práce

Mgr. program navazující

jméno a příjmení: **Pavla Kejdanová**
datum narození: **31. 01. 1995**
akademický rok / semestr: **ZS 2019/2020**
obor: **Architektura**
ústav: **15127 Ústav navrhování I**
vedoucí diplomové práce: **doc. Ing. arch. Zdeněk Rothbauer**
téma diplomové práce: **Dostavba bloku na náměstí Minoritů v Krnově**

viz přihláška na DP

zadání diplomové práce:

1/ popis zadání projektu a očekávaného cíle řešení

Projekt se zabývá jednou z přestavbových ploch v historickém centru města Krnov (náměstí Minoritů). Cílem práce je prozkoumat její potenciální využití do budoucna v kontextu města v pohraničí, navrhnout novou zástavbu v okolí náměstí a začlenit tento prostor zpět do veřejného života.

2/ Pro AU/ součástí zadání bude jasně a konkrétně specifikovaný stavební program

polyfunkční dům s bydlením

3/ popis závěrečného výsledku, výstupy a měřítko zpracování

Odevzdáno bude portfolio, postery a 2 CD dle požadavků FA ČVUT.
Práce bude zveřejněna do 7 dní před obhajobou na webových stránkách školy.
Projekt bude rozpracován do úrovně studie.
Součástí bude:
autorská zpráva, analytická část, koncepční schémata,
mapa širších vztahů v M 1:3000
situace v M 1:1000
půdorys všech podlaží v M 1:250
typické řezy v M 1:250
pohledy v M 1:250
vizualizace

4/ seznam dalších dohodnutých částí projektu (model)

model projektu v M 1:250 včetně blízkého okolí

Datum a podpis studenta

2. 10. 2019

Datum a podpis vedoucího DP

5. 10. 2019

Datum a podpis děkana FA ČVUT

11. 10. 2019

registrováno studijním oddělením dne

5. 10. 2019

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE
FAKULTA ARCHITEKTURY

AUTOR, DIPLOMANT: Pavla Kejdanová
AR 2019/2020, ZS

NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE:
(ČJ) Dostavba bloku na náměstí Minoritů v Krnově
(AJ) Completion of the City Block on Minorites Square in Krnov

JAZYK PRÁCE: český

Vedoucí práce: doc. Ing. arch Zdeněk Rothbauer **Ústav:** navrhování I

Oponent práce:

Klíčová slova
(česká): dostavba, Krnov, bydlení

Anotace
(česká):

Diplomová práce se zabývá novou podobou náměstí Minoritů, které se nachází v historickém centru Krnova.

Do historického centra jsou navrhovány nové funkce s ohledem na jeho budoucí vývoj nastíněný projekty a soutěžemi, které na území města proběhly v letech 2018-2019.

Hlavním cílem práce je zahuštění a oživení centra města.

Anotace (anglická):

The diploma thesis deals with a new form of the Minorites Square situated in the Krnov city centre.

Based on the planned development of the city proposed in projects and architectural competitions taken place in 2018 and 2019, the thesis proposes novel uses for the future plans.

The main challenge of this work lies in densifying and reviving of the city itself.

Prohlášení autora

Prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou práci vypracoval samostatně a že jsem uvedl veškeré použité informační zdroje v souladu s „Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.“

V Praze dne 6. 1. 2020

podpis autora-diplomanta

Tento dokument je nedílnou a povinnou součástí diplomové práce / portfolia a CD.

obsah

I. část **ÚVOD**

Úvod

II. část **ANALÝZA**

spoluautoři Denisa Dolanská a Pavel Berger

Krnov
Historie Krnova
Výstavba v okolí
Významné projekty
Chystané projekty
Širší centrum města
Analýza širšího centra
Lokalita
Analýza lokality
Projekty na území
Program

III. část **NÁVRH**

Autorská zpráva
Bourané objekty
Navrhované objekty
Axonometrie
Parter
Půdorysy
Řezy
Pohledy
Administrativní dům
Komunitní centrum
Bytový dům
Bytový dům s lodžiami
Nárožní bytový dům
Zalomený bytový dům
Bytový dům s arkýřem

IV. část **ZÁVĚR**

Závěr
Zdroje

I. část

úvod

Úvod

Krnov se nachází v české části Slezska nedaleko Opavy. Vzhled města byl v minulosti hodně ovlivněn secesí a jejím významným představitelem a zároveň krnovským rodákem Leopoldem Bauerem.

Řešené území se nachází v centru města mezi ulicemi Vodní, Soukenická, K Můstku, Opavská a náměstím Minoritů. Jedná se o území, které bylo dříve hustě zastavěné a jasně definovalo tehdejší náměstí Minoritů.

Krnov se v současné době potýká s odlivem obyvatel a celkovým zvyšováním průměrného věku. Město hledá způsob, jak se zatraktivnit pro mladé rodiny a zamezit tak odlivu obyvatel.

V současné době se na zkoumaném území nachází park a parkoviště. Území není jasně definované a jako náměstí nefunguje.

Diplomová práce se tedy zabývá novou podobou náměstí Minoritů. Hlavním cílem práce je zahuštění, a tím pádem i oživení centra.

Práce je rozdělena na úvod, analytickou část, návrhovou část a závěr. Na analytické části spolupracovali Bc. Denisa Dolanská a Bc. Pavel Berger.

Do historického centra jsou navrhovány nové funkce s ohledem na jeho budoucí vývoj, nastíněný soutěžemi, které na území města proběhly v letech 2018-2019. V návrhu je uvažováno s vizí, že stavebníkem je město Krnov.

Práce má ambici stát se podkladem pro případné pořádání soutěže na přestavbovou plochu náměstí Minoritů. [36]

II. část

analýza

Krnov / Jägerndorf / Karniów

Město Krnov leží v české části Slezska na soutoku řeky Opavy s Opavicí, v podhůří Nízkého Jeseníku a v blízkosti česko-polské hranice. Město se rozkládá na úpatí Nízkého Jeseníku. Nejvýraznějším bodem je vrch Cvilín, na kterém se nachází barokní kostel Panny Marie Sedmi-bolestné, Povýšení svatého Kříže a kamenná rozhledna. Terén ve městě je převážně rovinný v průměrné nadmořské výšce 316 m n. m. Rozloha města: 44,4 km².

Krnov je obec s rozšířenou působností nacházející se v okrese Bruntál v severozápadní části Moravskoslezského kraje. Město se skládá ze tří katastrálních území – Horní Předměstí, Opavské Předměstí a Krásné Loučky.

Město má přibližně 23 tisíc obyvatel, což z něj dělá největší město v okrese Bruntál. Od přelomu tisíciletí počet obyvatel každým rokem klesá. Tento úbytek je způsobem především klesající porodností a odchodem mladých lidí do větších měst [5]. V současnosti se ročně z Krnova odstěhuje kolem 200 občanů [6]. Průměrný věk je necelých 47 let [7]. Město patřilo do Sudet a po válce bylo uměle dosídleno, v té době jsem přišla i významná řecká menšina.

Krnovem prochází silnice I/57 (Ostrava – Opava – Krnov) spojující Polsko a Slovensko a silnice I/45 (Olomouc – Bruntál – Krnov). Aktuálně je ve výstavbě městský okruh,

který by měl ulevit dopravě v centru města. Městskou hromadnou dopravu zajišťuje osm autobusových linek. V současnosti se město snaží budovat a zkvalitňovat síť cyklostezek, jak v centru města, tak v rámci ORP s přesahem do Polska. Krnovem prochází železniční trať č. 310, která propojuje Opavu s Olomoucí. Dále z Krnova vychází trať č. 292, která vede přes Jeseníky do Šumperka. Jižně od centra se nachází veřejné vnitrostátní letiště Letiště Krnov.

Krnov je kulturním centrem regionu. Nachází se zde několik mateřských, základních a středních škol. Dále město zajišťuje městskou knihovnu, dvě základní umělecké školy, středisko volného času a několik sportovních areálů (fotbalový stadion, zimní stadion, městské lázně a venkovní koupaliště). Město dále zřizuje nemocnici.

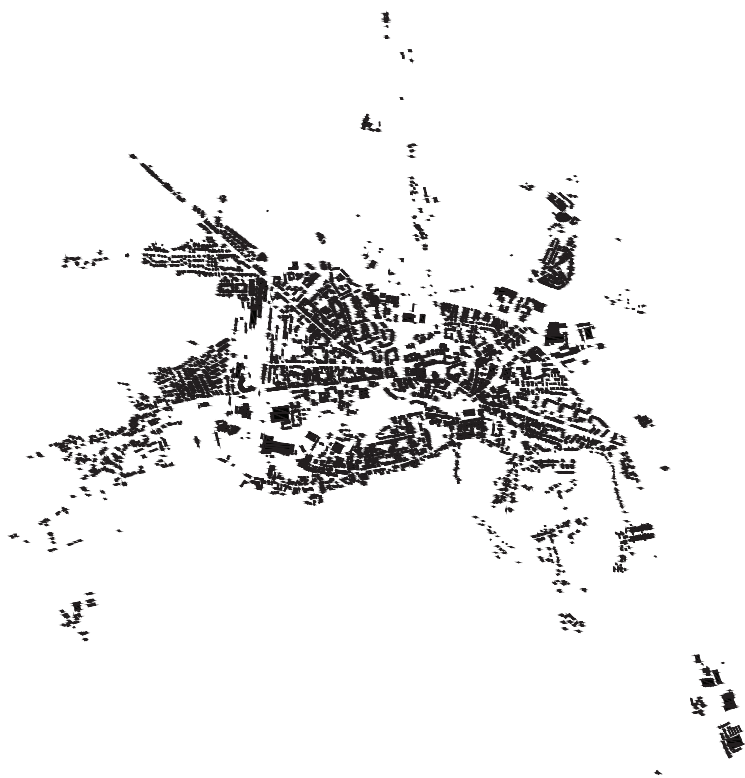
Krnovsko má charakter průmyslově-zemědělské oblasti. V minulosti bylo proslulé textilním průmyslem, který ovšem po roce 1989 začal upadat. V centru města po něm zůstalo několik opuštěných továrních areálů, které čekají na nové využití. V současnosti se bývalé průmyslové město snaží o proměnu v město zeleně [8]. Tzv. pás zeleně prošel nedávno obnovou.

Krnov se nachází 21 km od okresního města Bruntál, 22 km od Opavy a 53 km od krajského města Ostravy

města s více než 10 000 obyvateli v okruhu 100 km od Krnova

schwarzplan města [9]

ortofoto města [10]

Historie Krnova

První zmínky o městě Krnov pocházejí z 1. poloviny 13. století, je však doloženo, že území bylo osídleno už od doby kamenné. Již v 1. tisíciletí př. n. l. se zde nacházela tři hradiště. Současný Krnov vznikl na křižovatce obchodních cest spojujících hanzovní města Pobaltí a Itálii. Již ve 13. století dosáhl na práva města. V tomto období byl rovněž na blízkém kopci postaven kamenný hrad Cvilín, který se stal sídlem opavských knížat.

Kvůli své hraniční poloze na rozmezí Moravy a Slezska bylo Krnovsko často předmětem různých konfliktů. Od 16. století knížectví střídavě patřilo Habsburkům a pruským Hohenzollernům. Za vlády Pruska byly městské domy přestavovány na kamenné a vystavěn byl nový zámek. Během 16. a 17. století knížectví přešlo na luteránství a následně s příchodem Liechtenštejnů zažilo rekatolizaci.

Mírem podepsaným v roce 1742 Rakousko přišlo o velkou část Slezska. Krnov zůstal v rakouské monarchii, knížectví však ztratilo rozsáhlá území, bylo oslabeno na svém politickém významu a muselo se hospodářsky přeorientovat na Moravu a Rakousko.

Město zažilo ničivý požár roku 1779. Hořet začala střecha minoritského kláštera a dvě další místa v blízkém okolí kláštera a postupně se oheň rozšířil na většinu města.

V roce 1793 se krajský úřad přesunul do Opavy a rokem

1849 krnovské knížectví zcela zaniklo. Jádro panství se poté stalo základem pro nový okres Krnov. Nový impulz přišel s rozvojem textilního průmyslu v 19. století. Vzniklo mnoho továrních komplexů, které změnilly tvář města. Mezi první z nich patřil podnik Aloise Larische. V roce 1872 byla do města přivedena železnice. Ve 2. polovině 19. století Krnov zažil prudký nárůst obyvatel. Rozkvět zarazila až hospodářská krize počátkem 30. let, kvůli níž více než polovina továren zavřela.

Již před 2. světovou válkou se němečtí obyvatelé, kteří v Krnově převažovali, hlásili k Německu. Po mnichovské dohodě spadlo Krnovsko do oblasti Sudet. Při osvobození v květnu 1945 bylo město Krnov bombardováno a mnoho historických budov bylo nenávratně zničeno. Stejně jako všude v pohraničí, i zde došlo k odsunu německého obyvatelstva a dosídlení z jiných částí Československa.

V následujících letech utrpěla zástavba v centru další ránu, když byly zbourány další historické měšťanské domy. Roku 1960 Krnov přestal být okresním městem a připadl pod správu Bruntálu, což přispělo celkové stagnaci.

Po roce 1989 zanikla většina krnovských textílek, zůstala pouze jediná. Z tradičních továren se pak udržela výroba varhan Rieger-Kloss. Poslední pohromou byla ničivá povodeň v roce 1997, která napáchala škody za téměř půl miliardy korun [11], [12], [13].

pohled na kostel Minoritů [14]

pohled z Náměstí Minoritů směrem na Cvilín [15]

pohled z Náměstí Minoritů směrem k Hlavnímu Náměstí [16]

[17]

1836

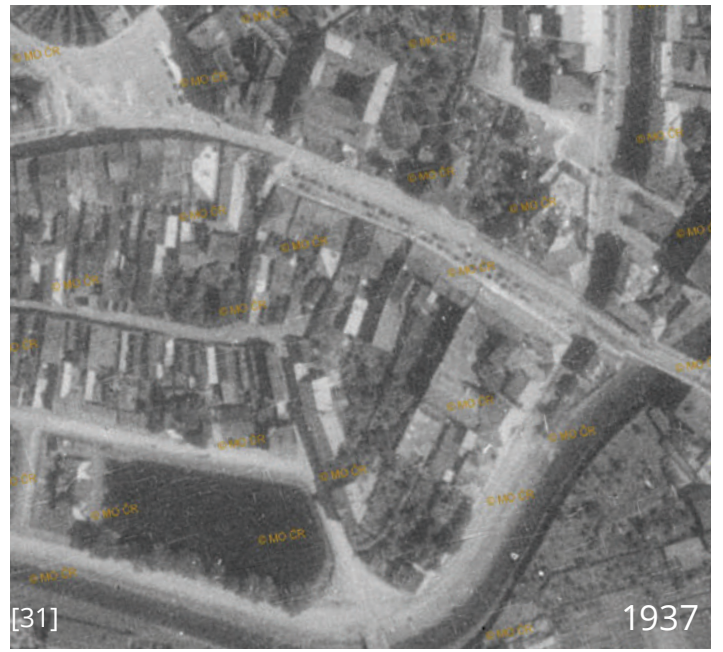

[17]

1836

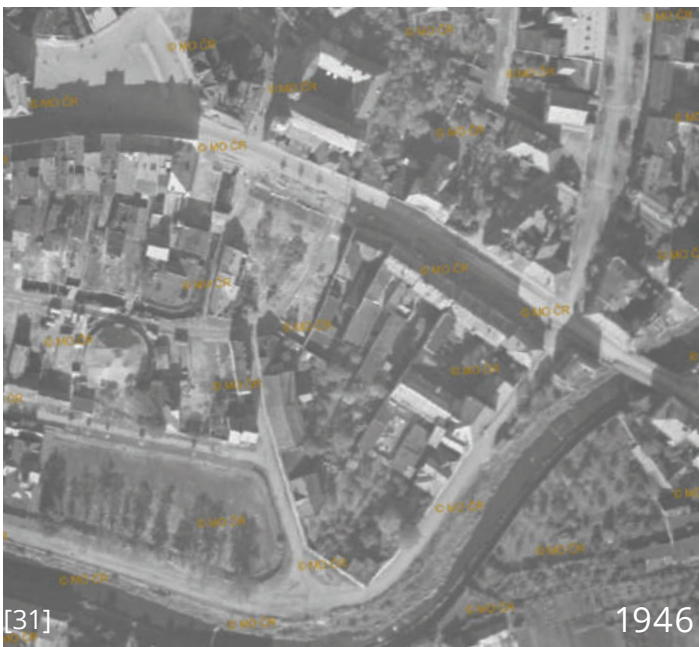

1894

[31]

1937

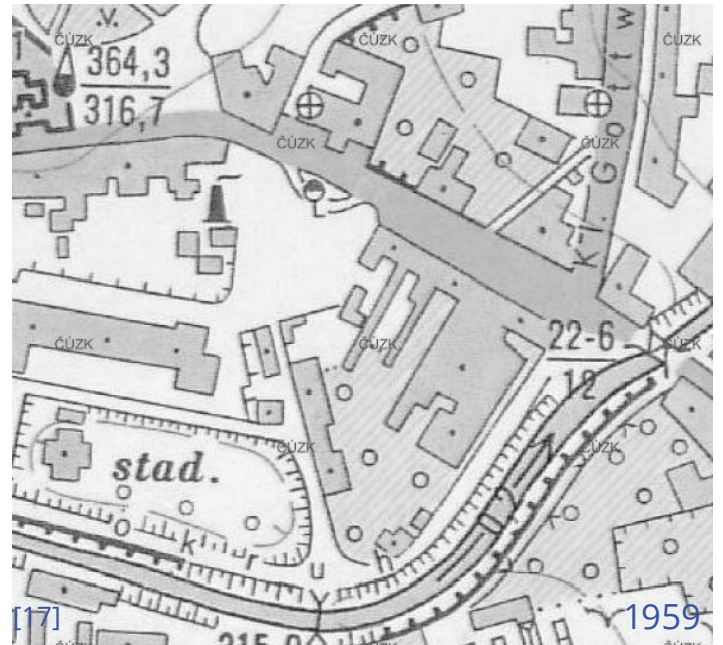
[31]

1946

[17]

1952

Zkoumanou lokalitou v minulosti procházely městské hradby. Jako náměstí fungoval rozšířený bulvár před minoritským klášteřem. V této části se také původně nacházela městská brána.

Po zbourání městského opevnění bylo dnešní náměstí Minoritů hustě zastavěno. Původní bulvár byl stále zachován. Prostor před klášteřem byl vybourán mezi lety 1937 a 1946.

V následných letech došlo k dalším vlnám bourání. Na území tak vznikla velká otevřená plocha, která v současné době funguje převážně jako parkoviště. V jižní části území byl postaven kruhový objezd, který je napojený na vnitřní okruh města.

V půdorysu dnešní ulice Vodní byl veden náhon, slepé rameno řeky. Ten původně sloužil obyvatelům a později textilkám ve městě. Náhon byl skryt v padesátých letech.

Přestože se hranice bloků příliš neměnila, původní gotická parcelace téměř vymizela. Původní zástavba byla nahrazena panelovými domy po konci 2. světové války, v jejímž závěru bylo centrum města značně poškozeno.

Výstavba v okolí

Významné stavby

- 1 Poutní kostel Panny Marie Sedmibolestné
- 2 Radnice a spořitelna
- 3 Kostel narození Panny Marie a klášter Minoritů
- 4 Krnovská synagoga

Nová/plánovaná výstavba

- 5 Přestavba OD Prior
- 6 Výstavba v Kasárnách
- 7 Hlavní náměstí
- 8 Zkoumané území

Významné stavby

Poutní kostel Panny Marie Sedmibolestné

Vrch Cvilín je dominantním místem nad městem. Kostel je viditelný při příjezdu do Krnova.

Záznamy týkající se Cvilínu jako poutního místa sahají až do období vlády Přemysla Otakara II. Stavba současného chrámu probíhala mezi lety 1722 a 1727 [18]. Kostel byl poškozen v roce 1945, ale řád jej zvládl obnovit již před rokem 1950 [3].

Radnice a spořitelna

Objekt byl postaven v roce 1903 podle návrhu Moritze Hintragera. Výsadní místo ve špalíčku na Krnovském Hlavním náměstí bylo již dříve zaslíbeno řízení obce. Již v období novověku se na radnici, jejíž věž dosahuje výšky 52 metrů, scházel soud. Dodnes v objektu sídlí městský úřad [19].

Kostel Narození Panny Marie a klášter Minoritů

Minoritský řád přišel do Krnova v 13. století a je tedy neoddelitelnou součástí historie tohoto města.

Původně gotický objekt byl po požáru přestavěn do nynější barokní podoby. Klášter byl zrušen v roce 1950 a byl zde provozován hotel. Jako klášter byl opět obnoven až v roce 1989 [20].

Krnovská synagoga

Záznamy o pobytu židů na území Krnova pochází již ze 14. století. Komunita se potýkala s problémy ohledně pobytu ve městě, byla vyhnána a k následnému pobytu potřebovala speciální povolení. Komunita se do Krnova vrátila až po roce 1848.

Synagoga byla postavena v roce 1871. Svému účelu však sloužila do roku 1938. Po připojení pohraničí k nacistickému Německu sloužil objekt jako tržnice a naštěstí tedy nebyl vypálen. Poté fungovala jako sklad. Židovské obci byla navracena až v roce 1994. Synagoga byla opět otevřena veřejnosti jako synagoga v roce 2014 [21].

Chystané projekty

Přestavba Prioru

Ideová studie byla vypracována v prosinci 2018 a v září roku 2019 byl na jejím základě schválen nákup obchodního domu Prior. Studie byla vypracována ateliérem RMJM z Ostravy [22].

Návrh počítá s přesídlením krnovské knihovny právě do tohoto objektu a vytvořením malého „náměstí“ v centru objektu. Dalšími navrhovanými programy jsou obchody, místnosti pro zasedání městského zastupitelstva a apartmány [23].

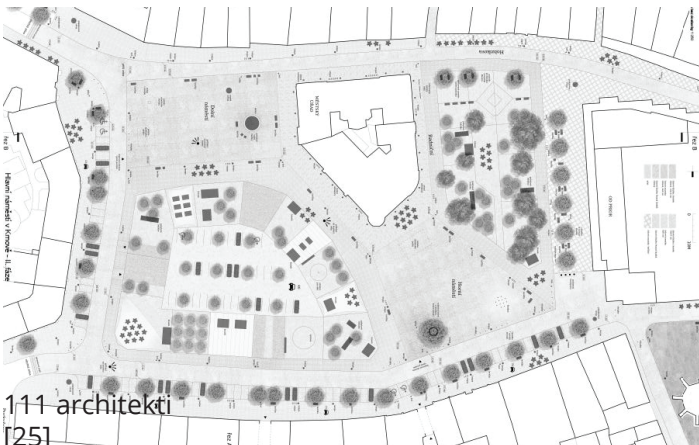
Výstavba v kasárnách

Jedná se o developerský projekt firmy TGA. Stávající brownfield bude přeměněn v novou rezidenční čtvrť, která bude disponovat 116 novými byty, komerčním centrem a rozsáhlými parkovými plochami.

Výstavba byla zahájena v srpnu roku 2019 a bude realizována ve více etapách [24].

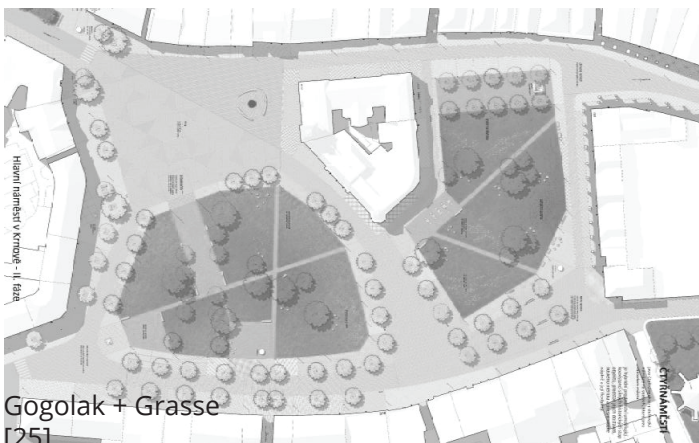
Hlavní náměstí

V roce 2018 město Krnov vyhlásilo dvoufázovou architektonicko-urbanistickou soutěž, která se zabývala strategií budoucího vývoje krnovského Hlavního náměstí.

V soutěži nebylo uděleno první místo, ale na druhém děleném místě se umístily návrhy dvou studií, která zvolila podobný postup.

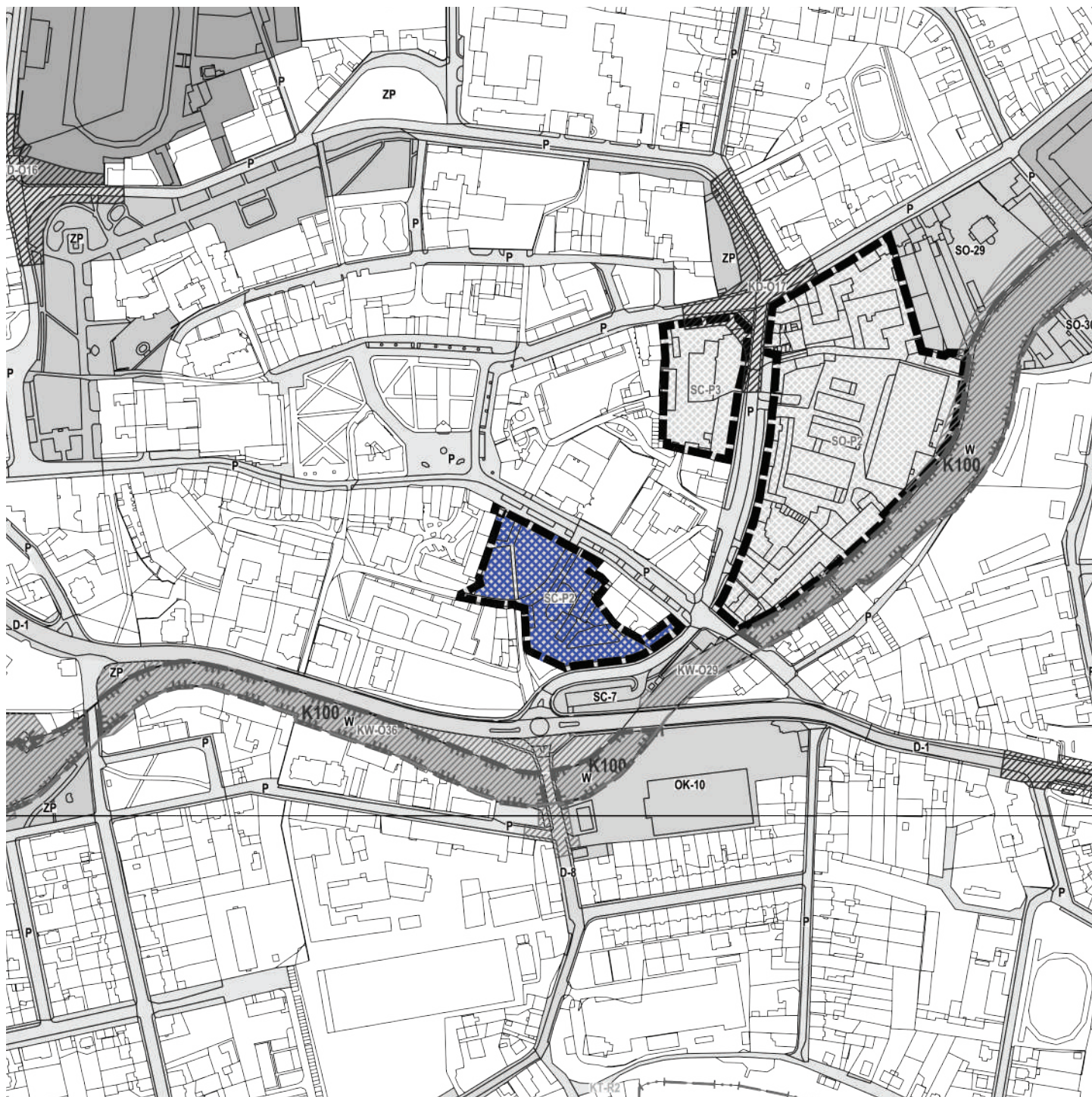
Návrh od ateliéru 111 architekti se vrací k původnímu uspořádání, které bylo narušeno po 2. světové válce. Jedná se o zastavění původních špalíček a kondenzaci energie náměstí do více nálevkovitých prostorů

Naopak návrh od ateliéru Gogolak + Grasse nahrazuje obvyklé zastavění původních špalíček v prvních fázích parkovými plochami a prostor formuje spíše pomocí zeleně.

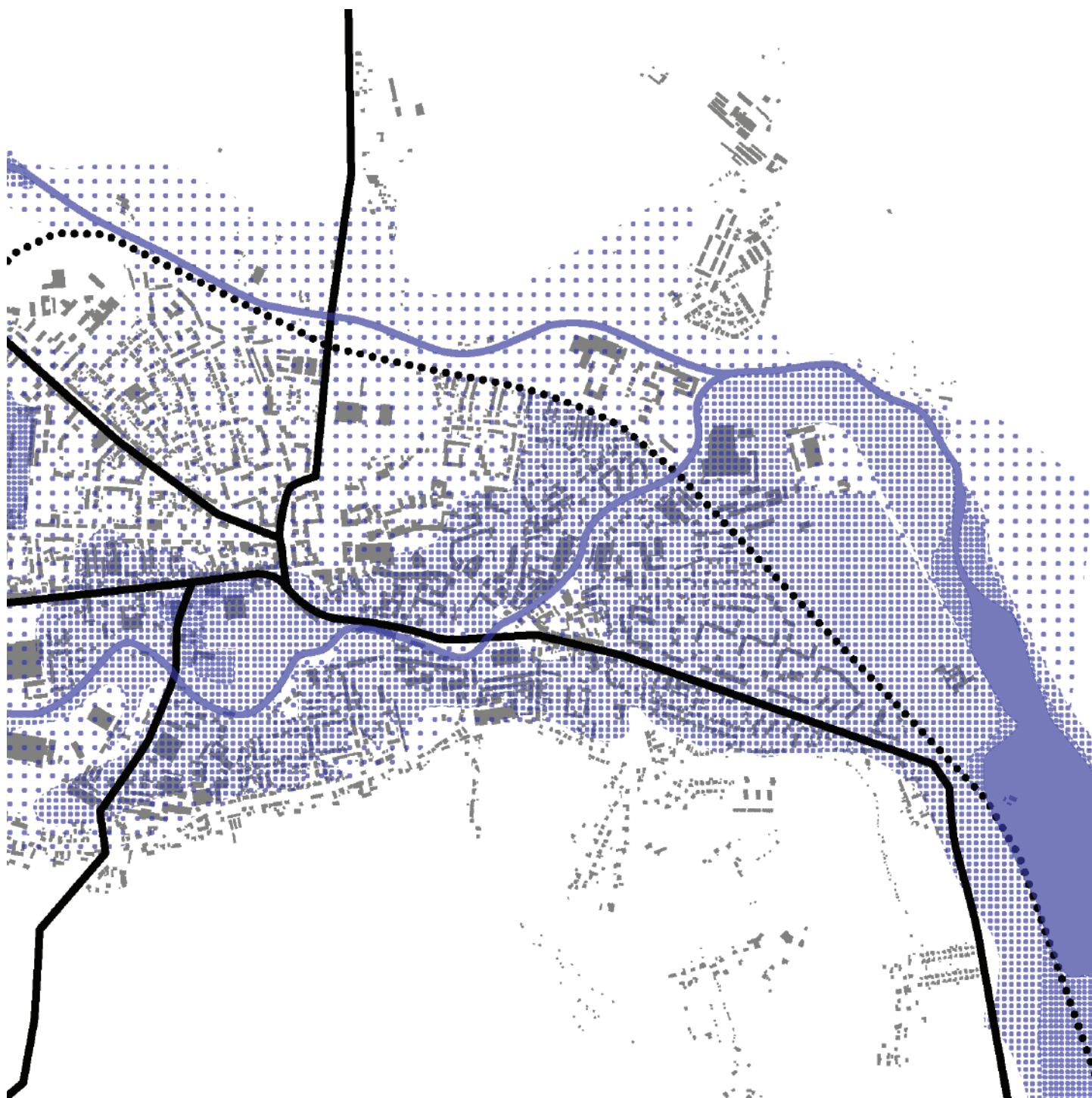
Porota doporučila, aby spolu studia v dalším vývoji spolupracovala [25].

Širší centrum města

územní plán [26]

řešené území je v územním plánu označeno SC-P2, tedy jako plocha přestavby

záplavové území [27]

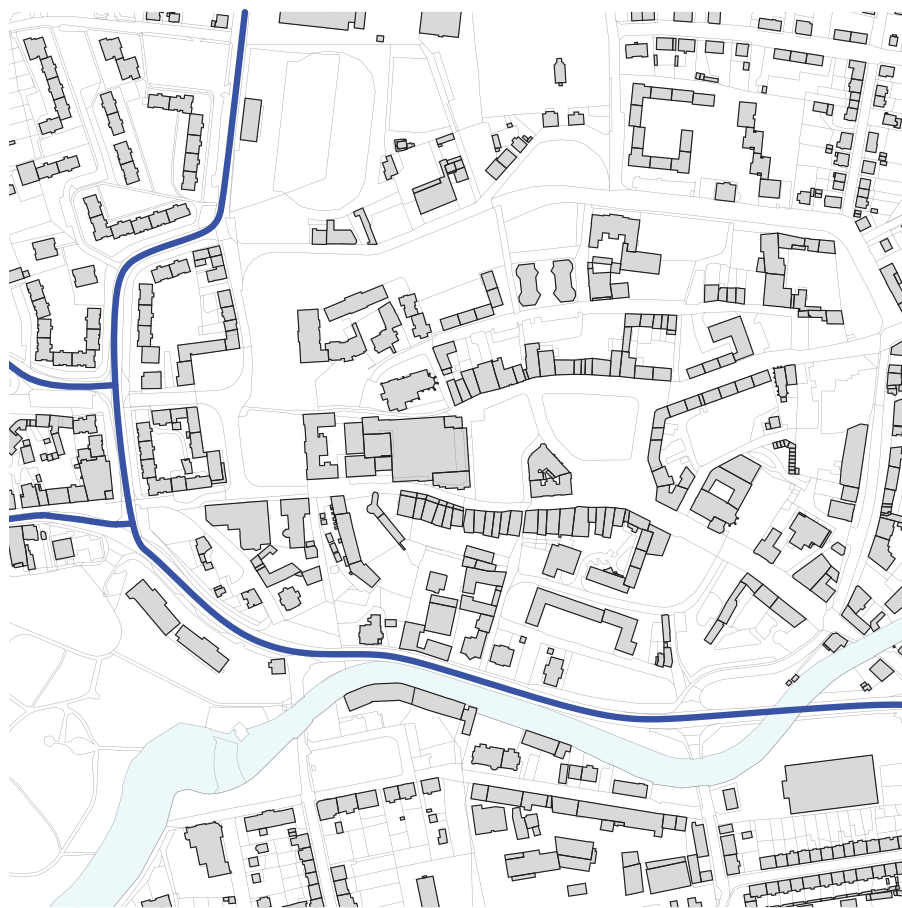
pětiletá voda
 dvacetiletá voda
 stoletá voda
 povodeň 1997
 hlavní trasy
 železnice

řešené území se nachází v záplavové oblasti (Q100)

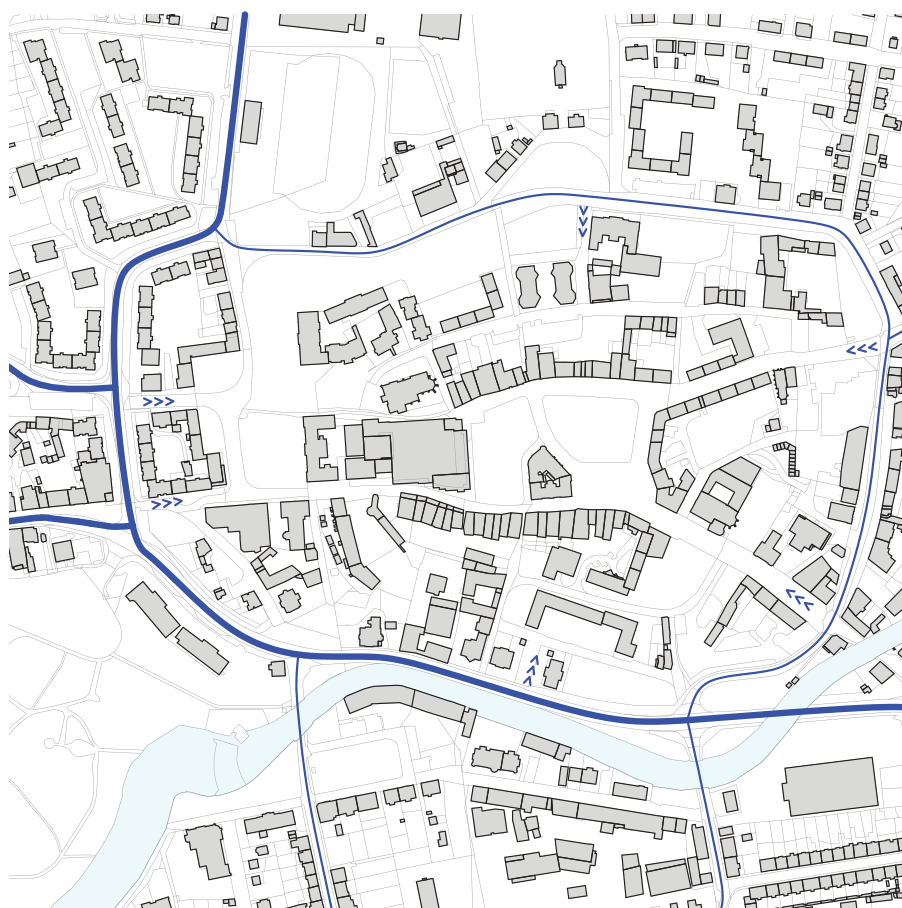
Analýza širšího centra

vnitřním okruhem prochází hlavní tahy směrem na Bruntál, Opavu a Polsko

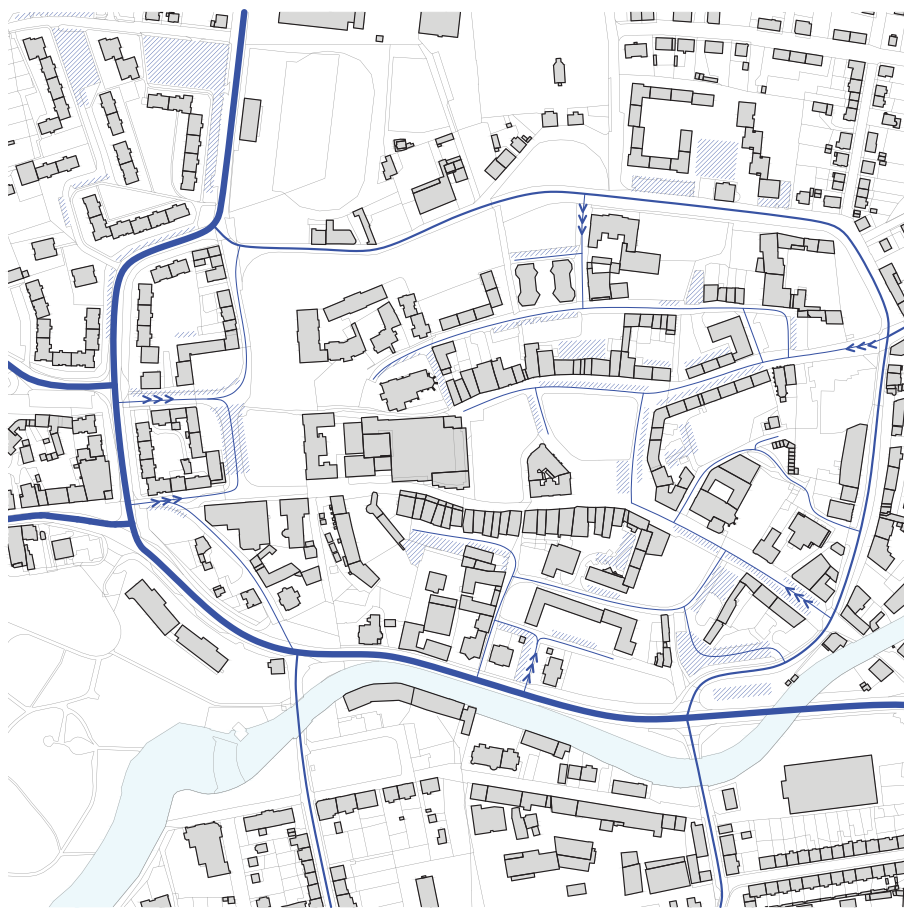

hlavní cesty vedoucí přes Krnov

centrum je dobře přístupné autem

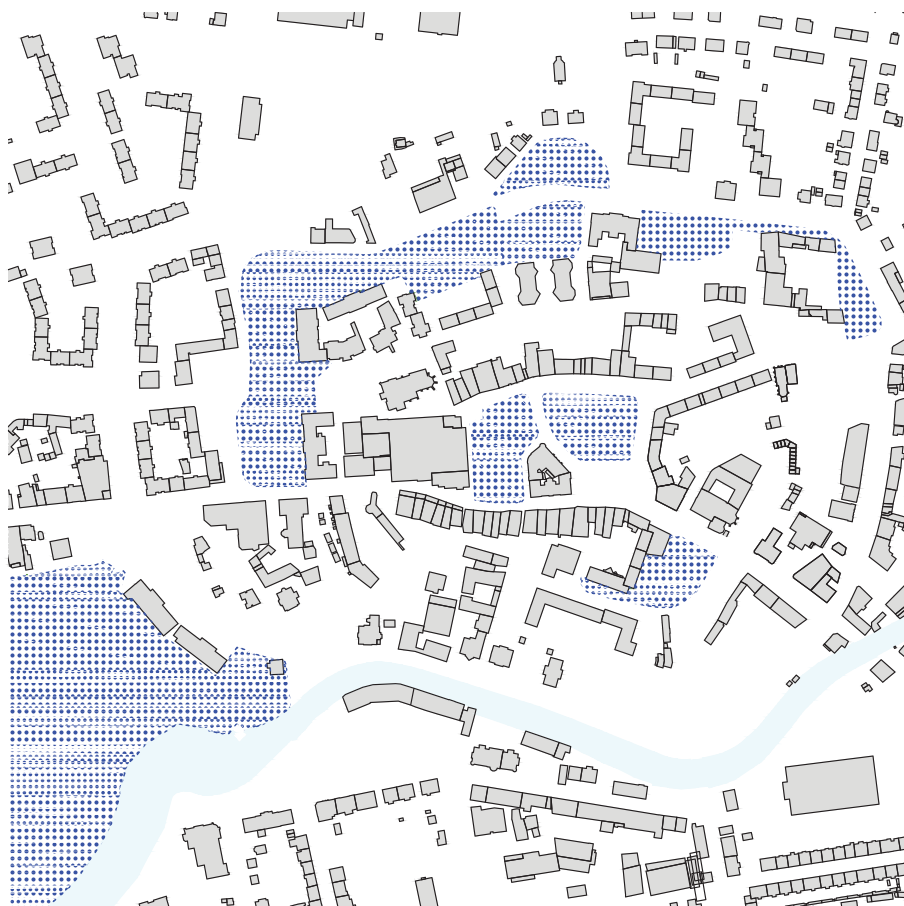

návaznost na okruh a vjezdy do historického centra

centrum Krnoha disponuje velkým počtem parkovacích stání v parteru

doprava v klidu

zeleň je v centru lehce dosažitelná, ve velké míře nahradila dříve zastavěné plochy

v půdorysu původních městských hradeb postupně vzniká zelený pás

zeleň v centru

Lokalita

Blíže zkoumané území se nachází mezi ulicemi Soukenická, Vodní, K Můstku, Opavská a náměstím Minoritů.

Celá řešená část se v současnosti jmenuje náměstí Minoritů, ale spíše než jako náměstí slouží jako parkoviště a park.

Výhodou lokality je blízkost Hlavního náměstí a tedy i úplného centra města. Jedná se o neatraktivnější část města Krnova.

Centrum města obtéká řeka Opava, přes kterou se klenne dnes již památkově chráněný nýtovaný most, který je pouze pro pěší.

Současným problémem města je významné zastoupení budov, které v minulosti sloužily textilnímu a soukenickému průmyslu. Dnes jsou tyto budovy nevyužívané a jsou buď bourány, nebo hledají nové využití.

Centrum města má dodnes jizvy. Jádro je rozředěné a nejasně definované.

O proměně této lokality se v Krnově mluví již od roku 1991, kdy vznikla studie na přestavbu právě tohoto místa. Autorem byl Ing. arch. Vlastimil Zilich [4].

pohled z Hlavního náměstí směrem k náměstí Minoritů

pohled z území směrem k Hlavnímu náměstí

pohled na stávající zástavbu a knihovnu

pohled na stávající zástavbu z jihu

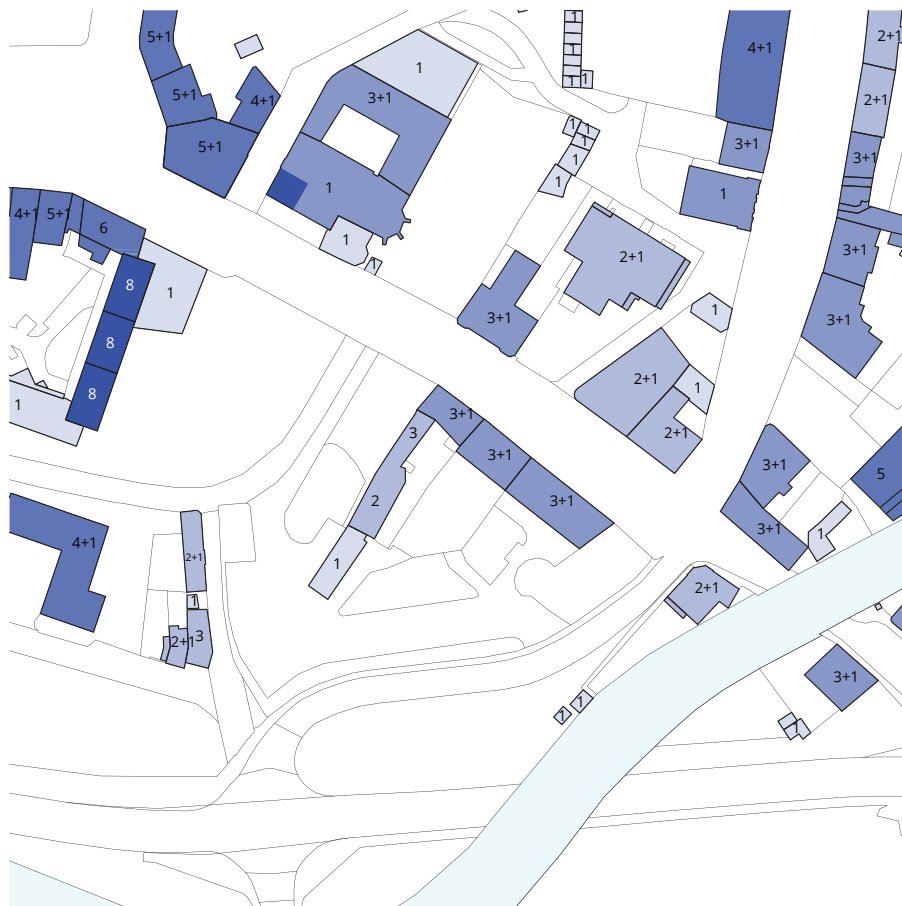

pohled na východní slepý štít

pohled na západní slepý štít

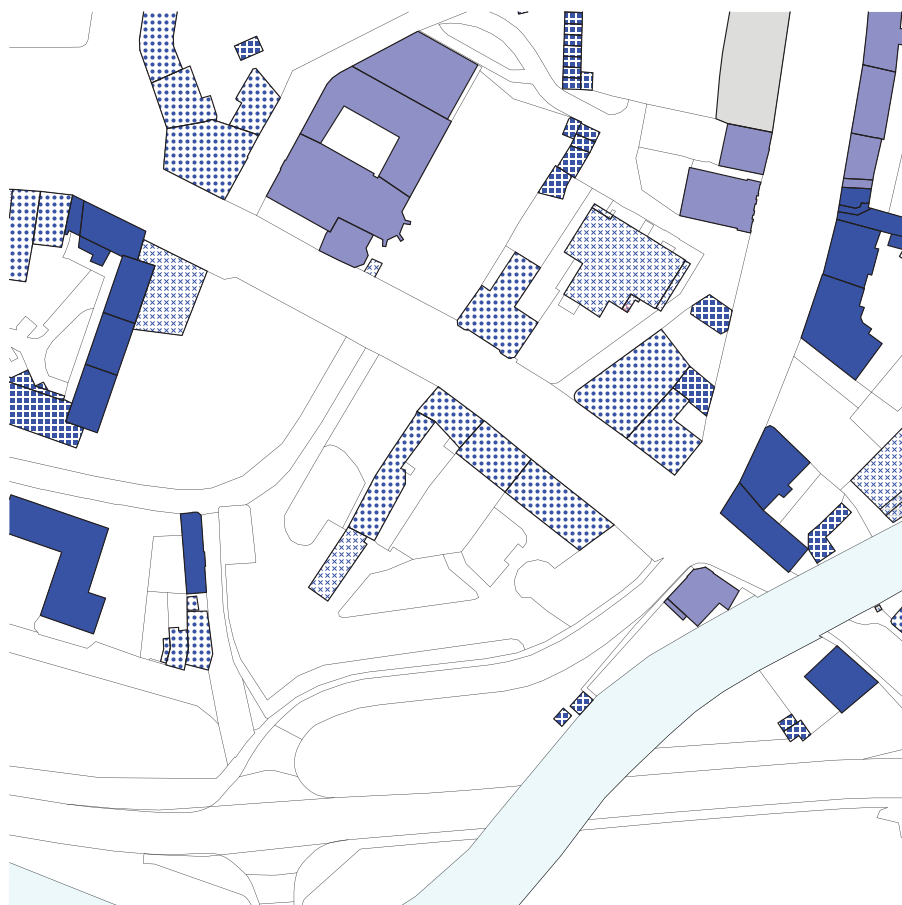
Analýza lokality

lokalitě výškově dominuje věž kostela Minoritů a panelové domy v západní části zkoumaného území

podlažnost

- kultura/vzdělávání
- bydlení s obchodním parterem
- obchod
- bydlení
- sklad/garáž
- nevyužívané

žádné z uvedených využití není převládající

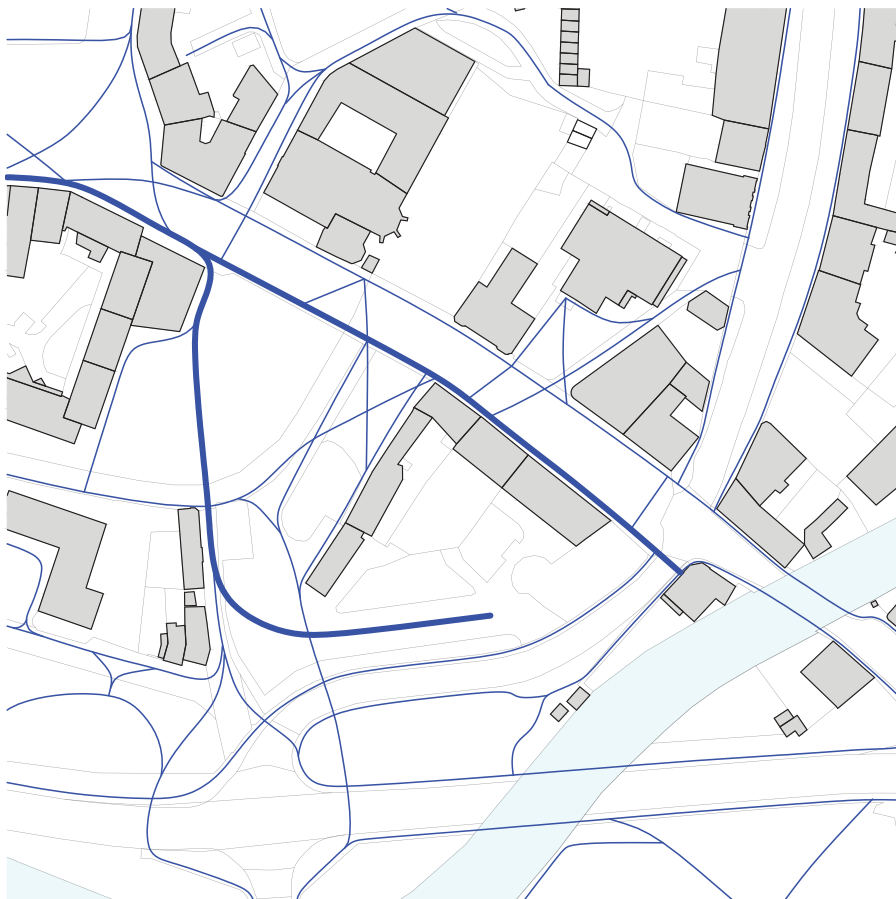
využití objektů

Město Krnov
 soukromí vlastníci
 Česká republika (Česká pošta)
 Konvent Minoritů v Krnově
 Federace židovských obcí
 v České republice

většina pozemků je vlastněna městem

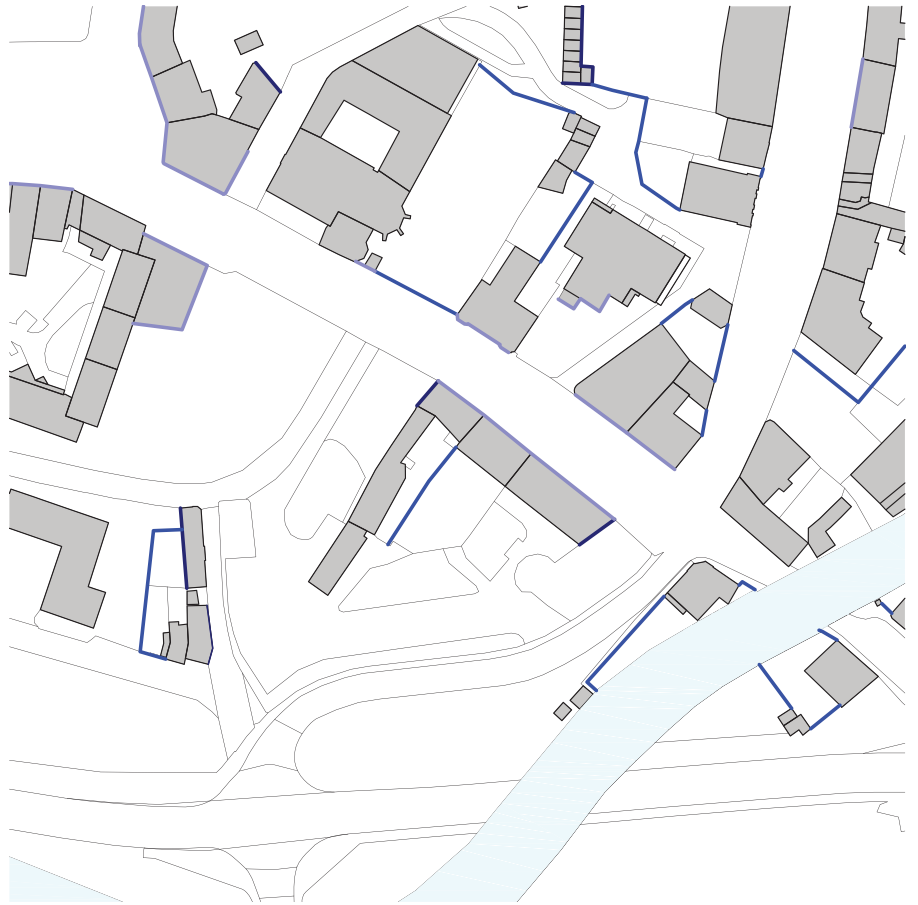
majetkoprávní vztahy

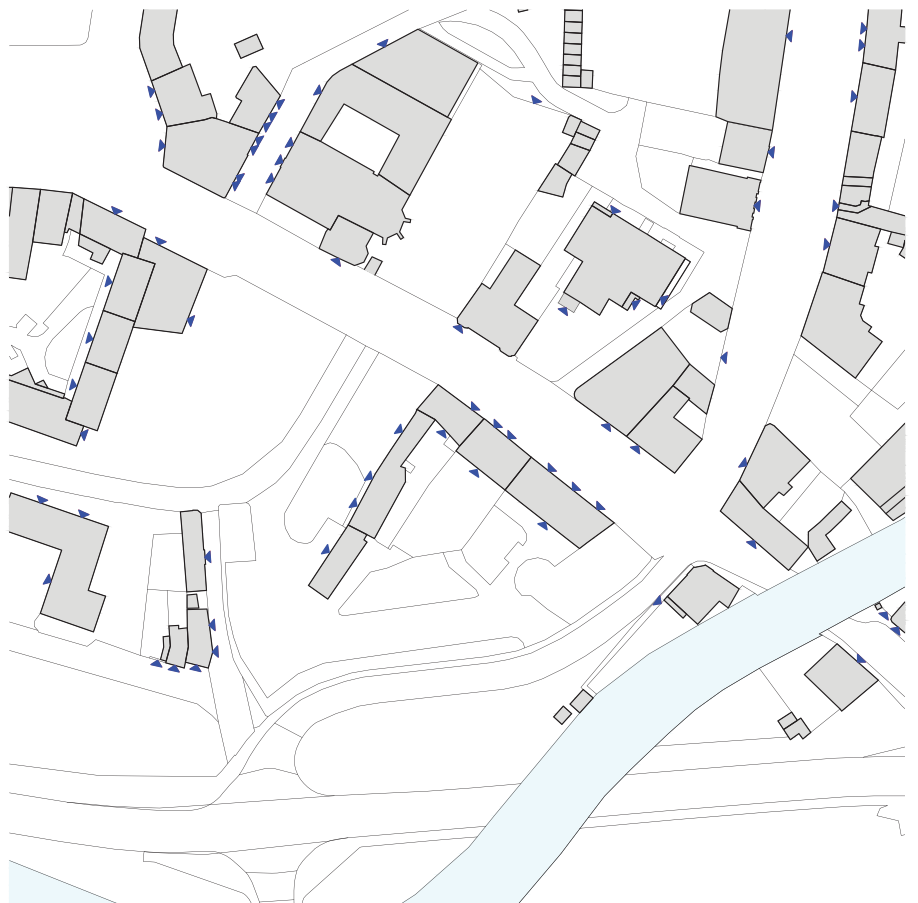
zkoumaná lokalita je protkána mnoha
 pěšími trasami
 lokalita je dobře přístupná

pěší přístupnost

aktivní parter
plot/zídka
slepý štít

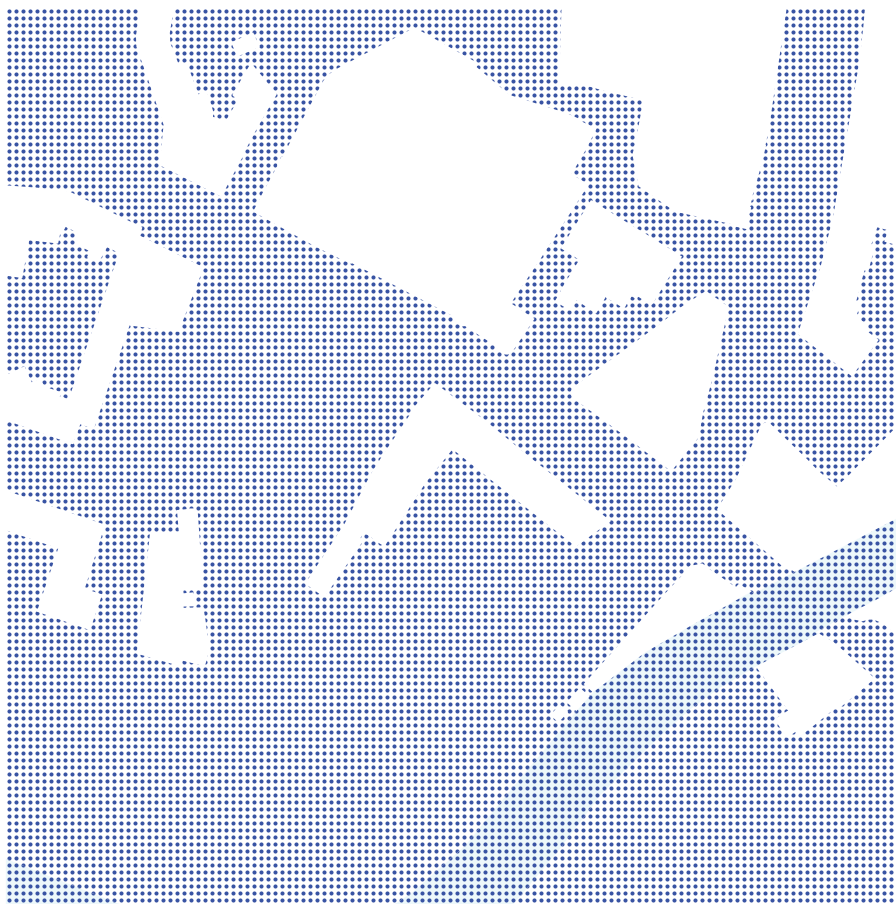

využití parteru

vstupy do objektů jsou zpravidla orientovány do hlavních ulic

vstupy do objektů

poměr veřejného prostoru

ve zkoumané lokalitě převažuje veřejný prostor, a to 71% zastoupením

Shrnutí

Řešená parcela je v úzké blízkosti Hlavního náměstí a nachází se tedy prakticky v centru města. Zároveň je také poblíž vnitřního dopravního okruhu.

Výškově území dominuje osmipodlažní panelový dům, který mírně převyšuje věž přilehlého kláštera Minoritů. Objekty nacházející se v centru území jsou třípodlažní se sedlovou střechou.

Parcela byla v územním plánu zařazena do kategorie SC-P2, tedy jako plocha přestavby, pro kterou je předepsána bloková struktura.

Vlastníci nabídli pozemky k odprodeji [36] a pro účely této práce bude s těmito pozemky uvažováno jako s majetkem města.

Řešené území se taktéž nachází v záplavové oblasti stoleté vody (Q100)

Příležitostí, kterou toto území nabízí, je možnost dotvoření městského centra a jeho oživení.

Projekty na území

Studie zpracovaná právě na toto území z pera prominentního krnovského architekta Ing. arch. Vlastimila Zili-cha [4], který ve městě realizoval více projektů, napovídá možnému řešení lokality.

Studie vznikla na základě rozhodnutí rady a zastupitelstva města Krnova v prosinci roku 1991.

Nepřehlédnutelným prvkem návrhu je obnova městské brány, která na tomto místě stála v minulosti.

Jednalo se o polyfunkční blok, jehož náplní měl být obchod, administrativa, ale i bydlení nebo veřejné záchody [4].

V současné době je v územním plánu tato plocha označena jako plocha přestavby. Město má v plánu na tuto lokalitu vypsát architektonickou soutěž [36].

pohled na navrhovanou severní frontu domů [4]

vizualizace [4]

Program

Stávající využití

Stávající využití parcely je především parkování, což je typ využití, který je v centru města, jakožto hlavní program, nežádoucí.

V objektech, které jsou navrženy ke zbourání, jsou byty a v parteru herna, malá kavárna a zverimex.

Věková struktura obyvatel [28]

Průměrný věk se během posledních let v ORP Krnov trvale zvyšuje (43,3 v roce 2018). Dle statistického úřadu se poměr osob starších 65 let mezi lety zvýšil z 18,3% na 21,3%. To ukazuje na velký odliv mladých obyvatel z této lokality.

Řecká komunita [29]

Mezi lety 1948 a 1950 do Československa emigrovalo z Řecka více než 12 tisíc osob. Tento velký příliv byl způsoben občanskou válkou, která v té době probíhala (na řeckém území).

Státní orgány se snažily komunitu izolovat a počítaly s jejich přechodným pobytem. Z tohoto důvodu bylo pro jejich umístění zvoleno právě vysídlené pohraničí a zakázáno stěhování mimo tuto území. Později došlo k rozptýlení řecké menšiny po celé republice, přesto však krnovsko patří mezi oblasti, kde je řecká komunita nejpočetnější.

Řečtí imigranti se úspěšně asimilovali a obohatili českou kulturu o novořecké prvky. Pro tuto menšinu je charakteristická poměrně velká vazba na zemi původu, jazyk a tradice.

V Krnově se nachází jedna z 12 řeckých obcí. Komunita nemá žádné vlastní prostory, přesto však pořádá spoustu aktivit, které umožňují poznávání komunity [30].

Polsko

Krnov se nachází v těsné blízkosti českopolských hranic. Ve SWOT analýze [33] města si obec vytyčuje cíl navázání spolupráce s Polskem.

Snaží se proto pořádat různé akce, které mají podpořit propojení pohraničí. Problémem však je jazyková bariéra.

Gastronomie

Z rozhovorů s místními obyvateli [36] vyplynulo, že výběr stravovacích možností v centru města je výrazně limitován.

Interpretace

Z předchozích analýz je patrný odliv obyvatel z Krnova a poměrně rychlé stárnutí věkové struktury obyvatel. Je třeba podpořit návrat obyvatel do města. Podpořit komunitu v rámci města a přitáhnout nové obyvatele.

Oslovení minoritních komunit města je důležité. Krnovská řecká komunita nemá v současné době stálé místo, kde by se mohla scházet [30]. Tato skutečnost nabízí příležitost právě této komunitě poskytnout zázemí. Naopak polská komunita není ve městě ukotvena navzdory poloze města.

Centrum města by mělo být především místo k životu, proto by mělo být součástí návrhu také bydlení, které poskytne svým obyvatelům nejen důstojné podmínky k životu.

Město je třeba zahustit a definovat, vytvořit důstojný městský prostor. Z tohoto důvodu bude omezen počet stávajících parkovacích míst v parteru. Město není parkoviště. Počet parkovacích míst v parteru bude vždy nasycen, neboť se parkování ve městě chová jako plyn [32]. Preferencí budoucího vývoje by měl být návrh parkovacího domu mimo centrum.

I dříve zpracovaný projekt počítá v tomto místě se směsicí obchodu, administrativy a bydlení.

Navrhovaný program

Na základě analýz a jejich interpretace je třeba centrum oživit a zahustit. Z tohoto důvodu jsou navrženy tyto funkce:

bydlení
administrativa
komunitní centrum
restaurace
obchodní parter

III. část

návrh

Autorská zpráva

urbanismus

(spoluautor Bc. Pavel Berger)

Území se nachází v úzkém centru Krnova. Řešená část je ohraničena ulicemi Soukenická, Vodní, K můstku, Opavská a náměstím Minoritů, které však není z jižní strany jasně definováno.

V současné době se v řešeném území nachází řada tří bytových domů s obchodním parterem, které mají přírůstky. V severovýchodní části území je informační centrum, které je nalepené na řadu panelových domů.

Tyto přírůstky jsou navrženy ke zbourání. Na jejich místě jsou navrženy funkční bloky, které pojmu původní funkce bouraných objektů.

Návrh se inspiruje poměry z minulosti a formuje tak náměstí Minoritů spíše jako bulvár. Další změnou je posun ulice Vodní a její propojení nejen s náměstím Minoritů, ale zároveň vytvoření osy směřující na vstup do klášterní zahrady přilehlého kostela. Neméně důležitou novou osou je ulice, která rámuje průčelní pohled na poutní kostel Cvilín.

Předmětem této diplomové práce je řešení východního bloku.

program

Jedna z věcí, které v současné době Krnovu chybí, je dostatečné množství stravovacích možností. I proto je součástí návrhu dvoupatrová restaurace, nad níž se nachází administrativní objekt.

Navrhované komunitní centrum reaguje na specifické Krnovské poměry, a to jak z hlediska početné řecké komunity, tak zároveň z blízkosti Polska. Úkolem nového objektu bude podpořit tyto stávající komunity a zároveň se je pokusit propojit s místními občany. Návrh počítá s jedním podlažím coworkingového centra, které by bylo zaměřeno především na přeshraniční spolupráci.

Převažujícím programem však zůstává bydlení, které ožíví centrum.

koncept

Návrh vychází z interpretace klasických blokových struktur. Stávající zástavba je doplněna funkčním blokem.

Zástavba se skládá ze sedmi schodišťových sekcí, které jsou od sebe oddělené a podporují tak tradiční městskou vertikální dělení.

Vnitroblok poskytuje obyvatelům klidné zázemí vhodné pro pořádání komunitních akcí a zároveň je přístupný z ulice.

Dva domy navazují na již stojící objekty, které mají historizující fasádu. Snaží se jim tedy přiblížit, a to členěním a detailem fasády imitujícím klasické dělení. Východní objekt má nárožní arkýř, který je jakousi odpovědí na nárožní věžičku knihovny nacházející se na druhé straně křižovatky.

Významným objektem v návrhu je komunitní centrum, ve kterém se nachází ekumenická kaple. Ta se stává nosným prvkem centra, a to nejen metaforicky, ale také staticky. Komunitní centrum vyrůstá okolo tohoto prvku.

Uvnitř bloku je o půl patra zvýšený vnitroblok, který je navržen jako místo setkávání pro obyvatele. Severní část vnitrobloku je snížena tak, aby nebyl omezen vstup do stávajících objektů.

dispoziční řešení

Do parteru bloku jsou zpravidla umístěny obchodní jednotky, které město ožíví.

Celkem je navrženo 59 bytů různých velikostí, 1018 m² administrativy a 322 m² pronajímatelných obchodních prostor (hpp).

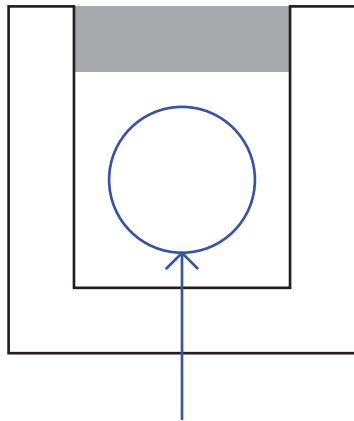
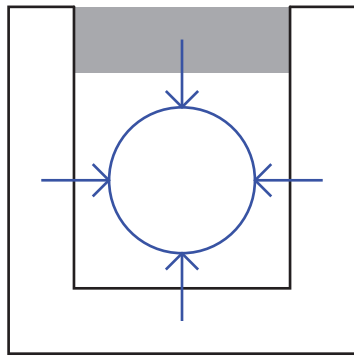
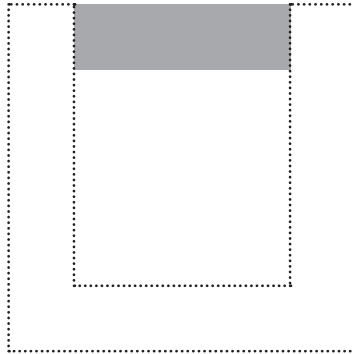
Bytové dispozice jsou uvažovány tak, aby byly variabilní a obyvatelé si mohli svůj byt přizpůsobit nejen svým různým potřebám, ale také různým příležitostem.

konstrukční a materiálové řešení

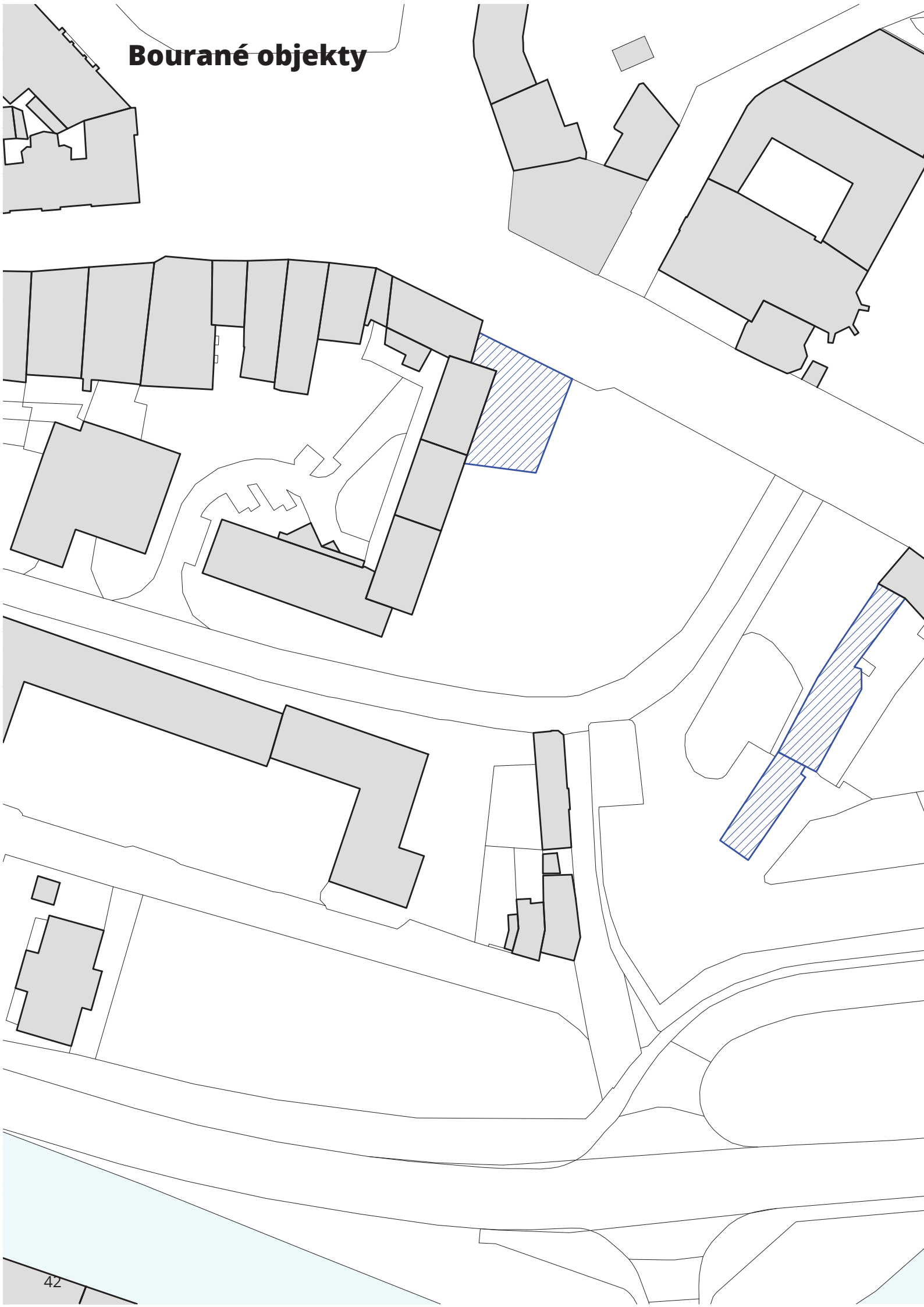
Nově navržený blok má společné jedno podzemní podlaží. Z důvodu přítomnosti spodní vody je zde navržena bílá vana. Objekt je založen na pilotách. Jednotlivé schodišťové sekce jsou navzájem oddílatovány.

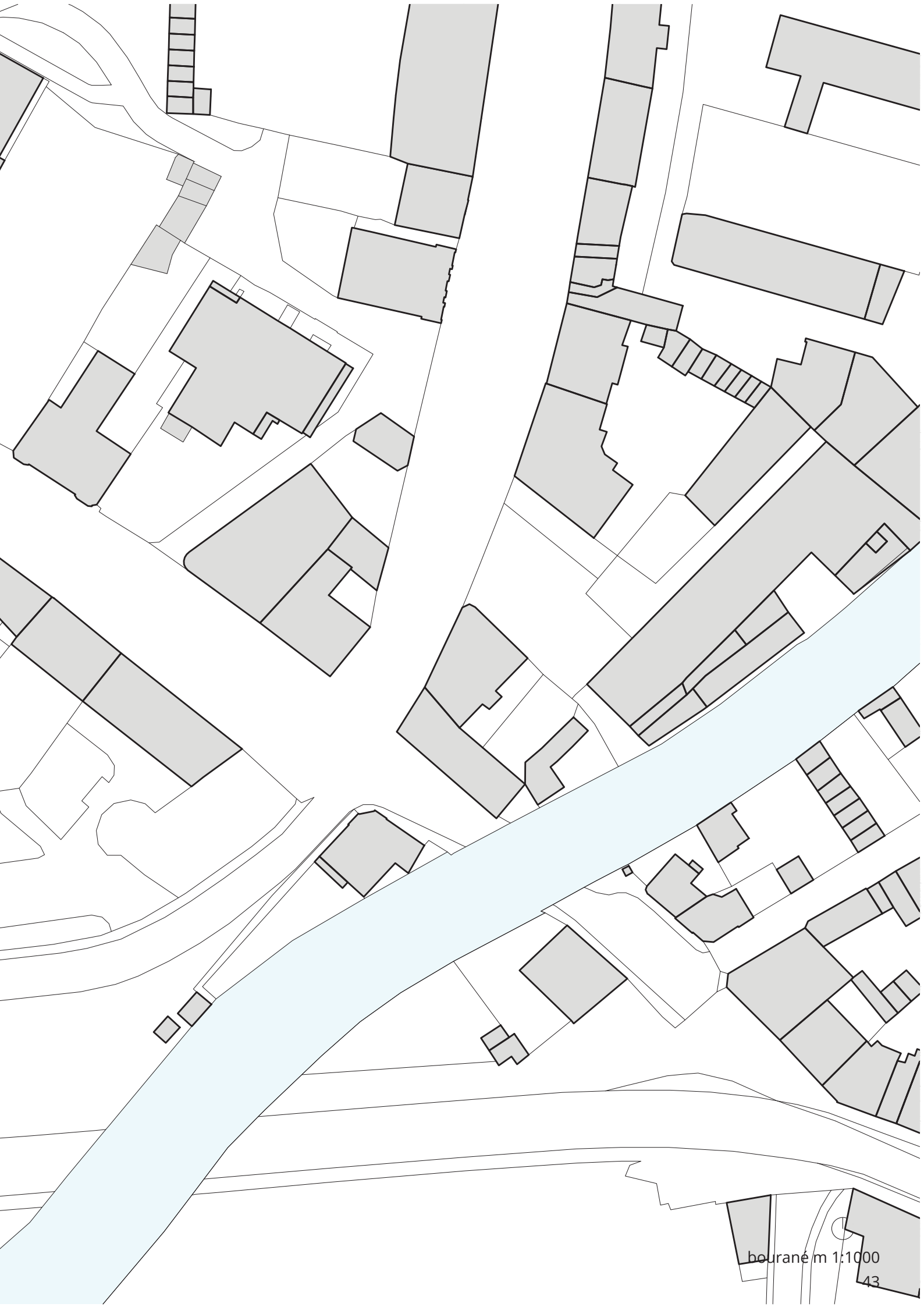
Nosná konstrukce nadzemní části je kombinovaná. Jedná se o kombinaci zděných stěn a železobetonu. Toto platí pro všechny sekce kromě komunitního centra, jejímž nosným prvkem je již zmiňovaná kaple a železobetonové stěny.

Všechny sekce mají cihelný obklad, který se však svou skladbou a barevností mění v závislosti na tom, o který dům se jedná.

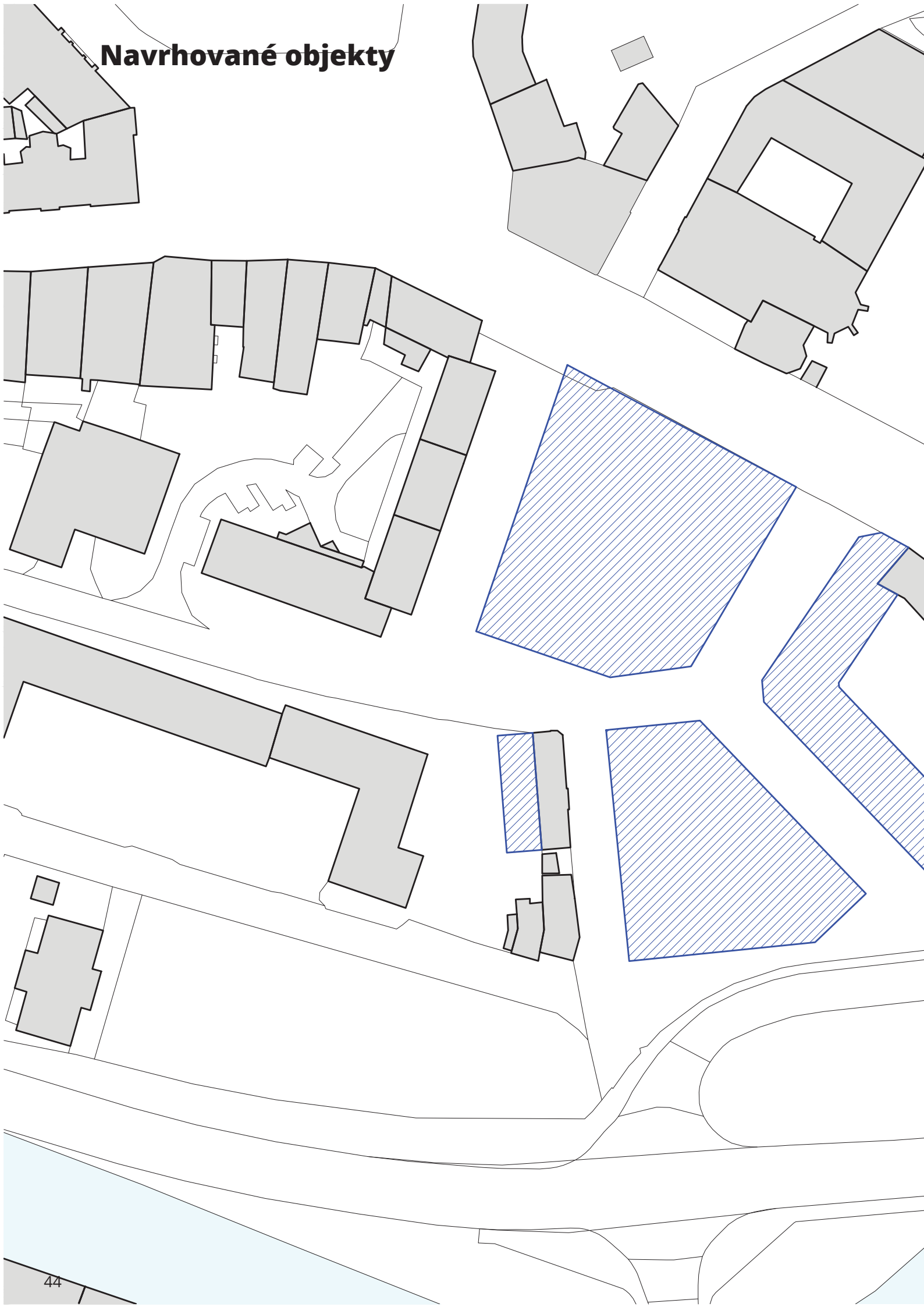

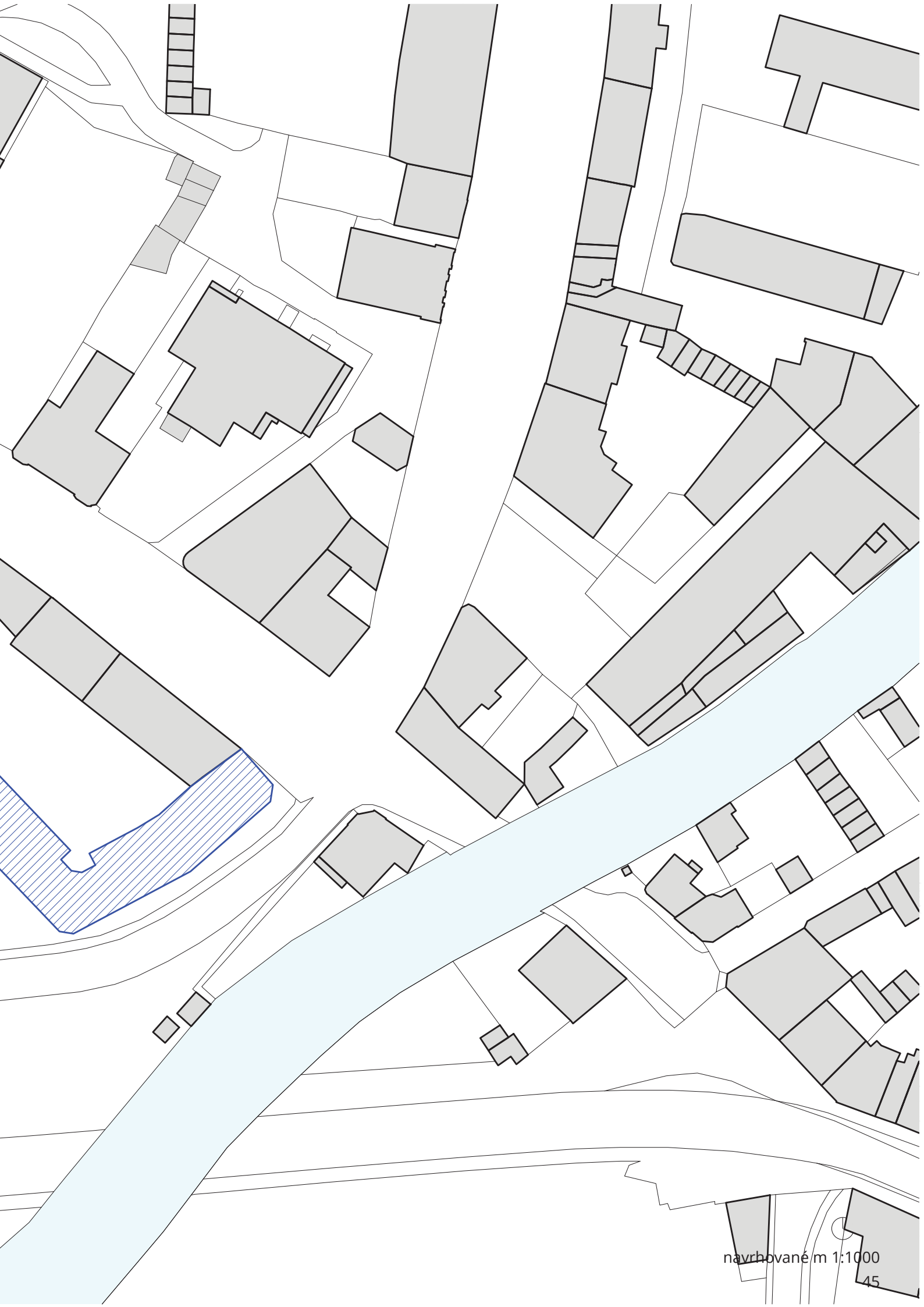
Bourané objekty

Navrhované objekty

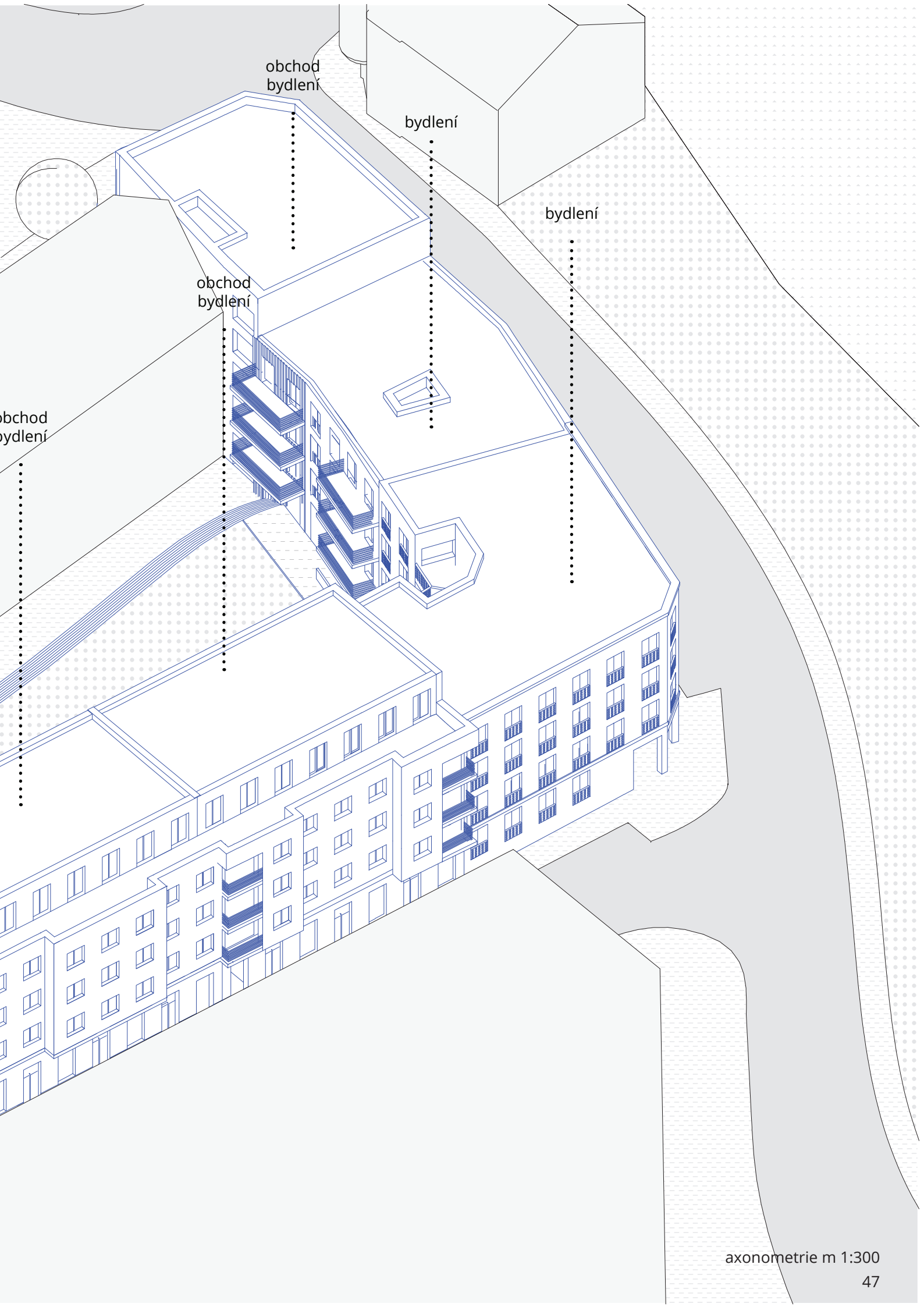

Axonometrie

administrativa
restaurace

komunitní centrum
administrativa
kavárna

obchod
bydlení

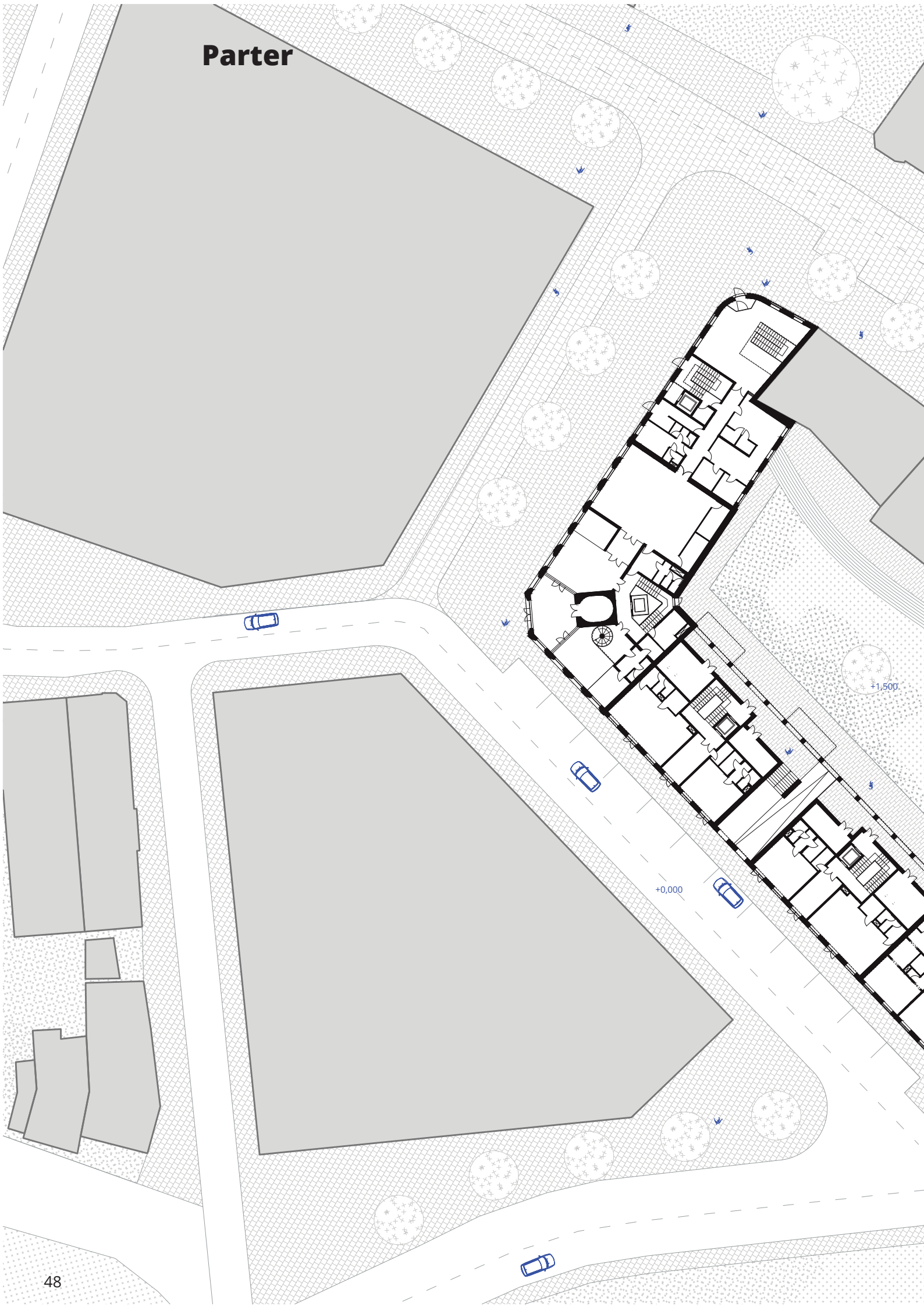
bydlení

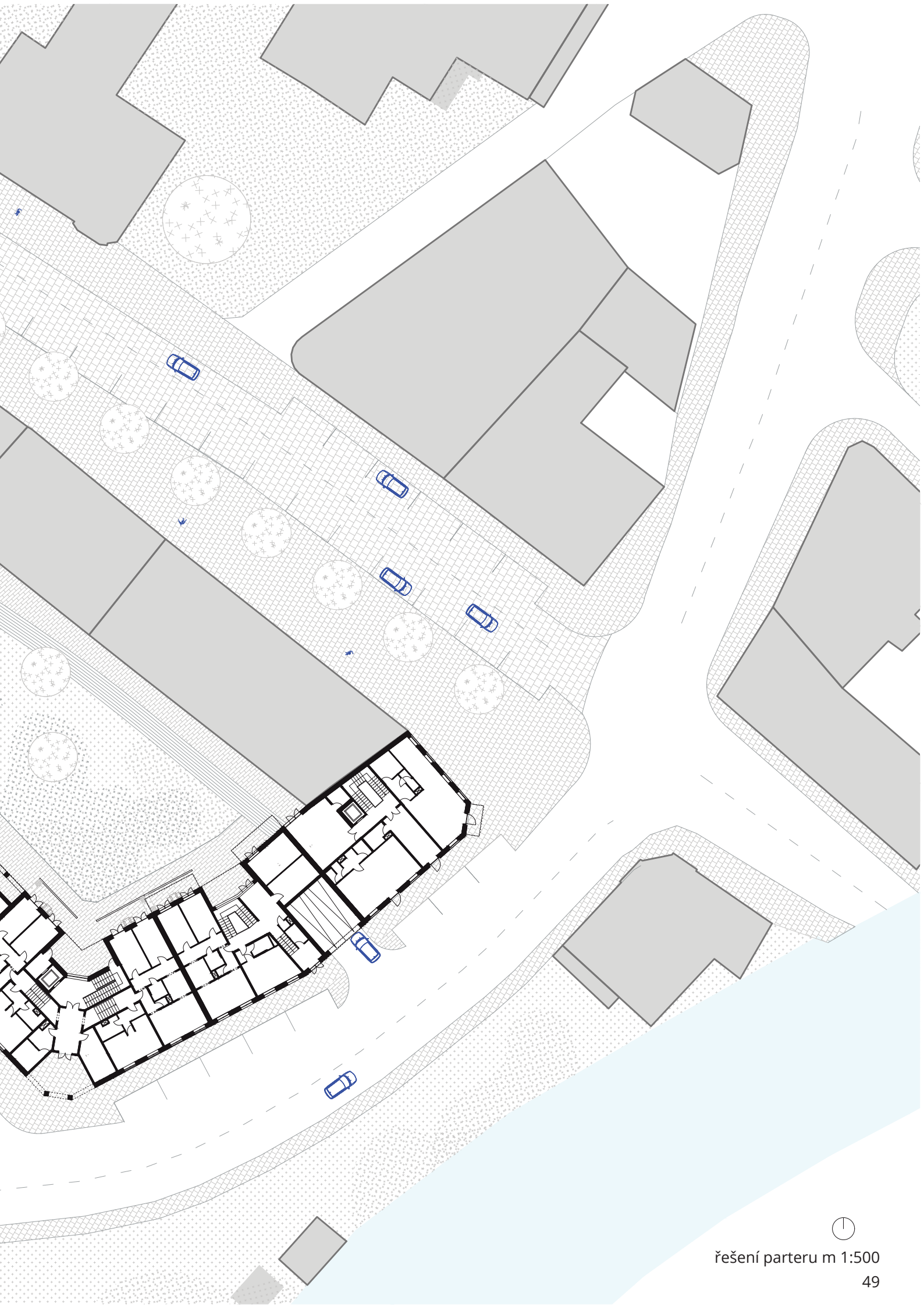
bydlení

obchod
bydlení

obchod
bydlení

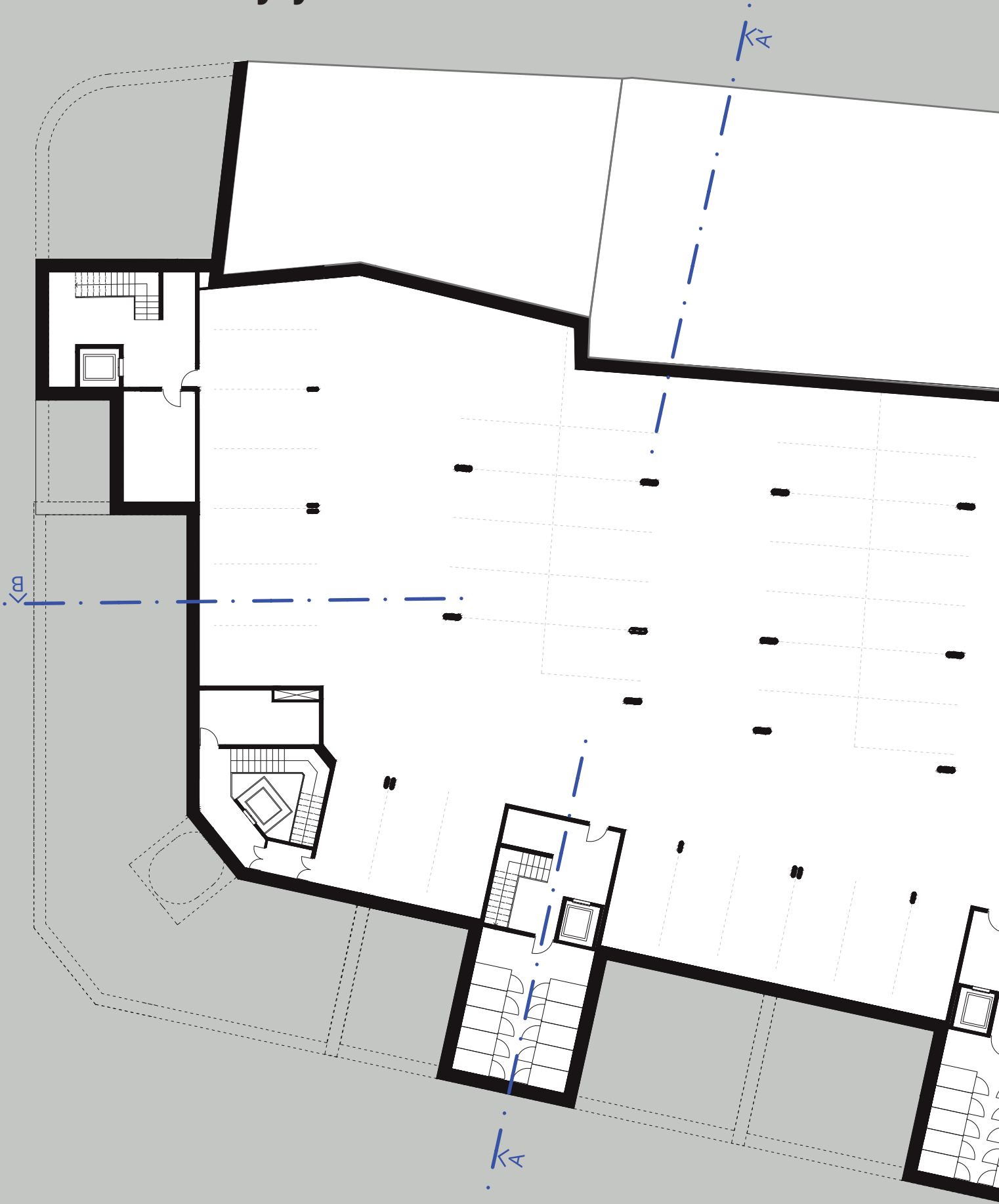
Parter

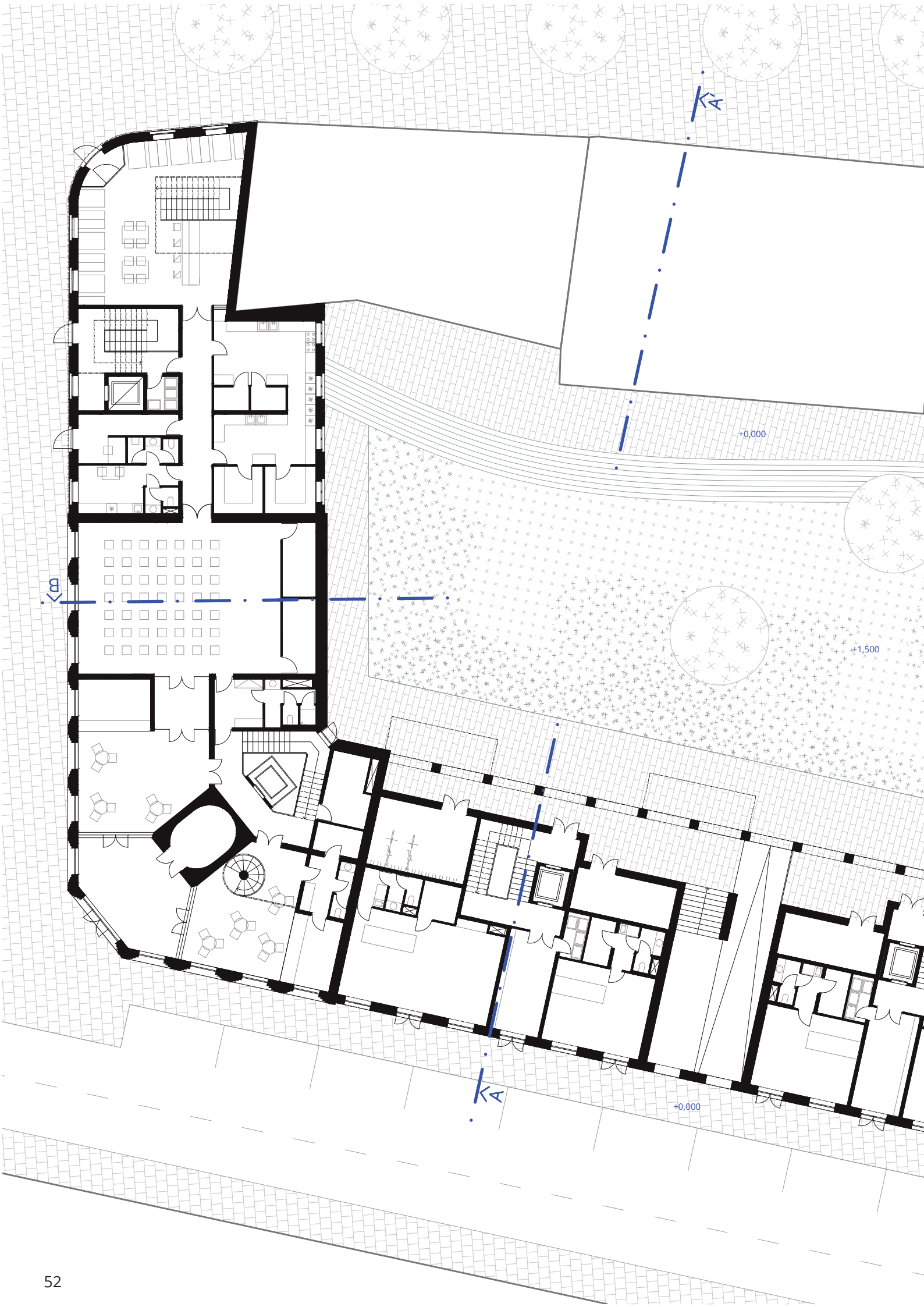

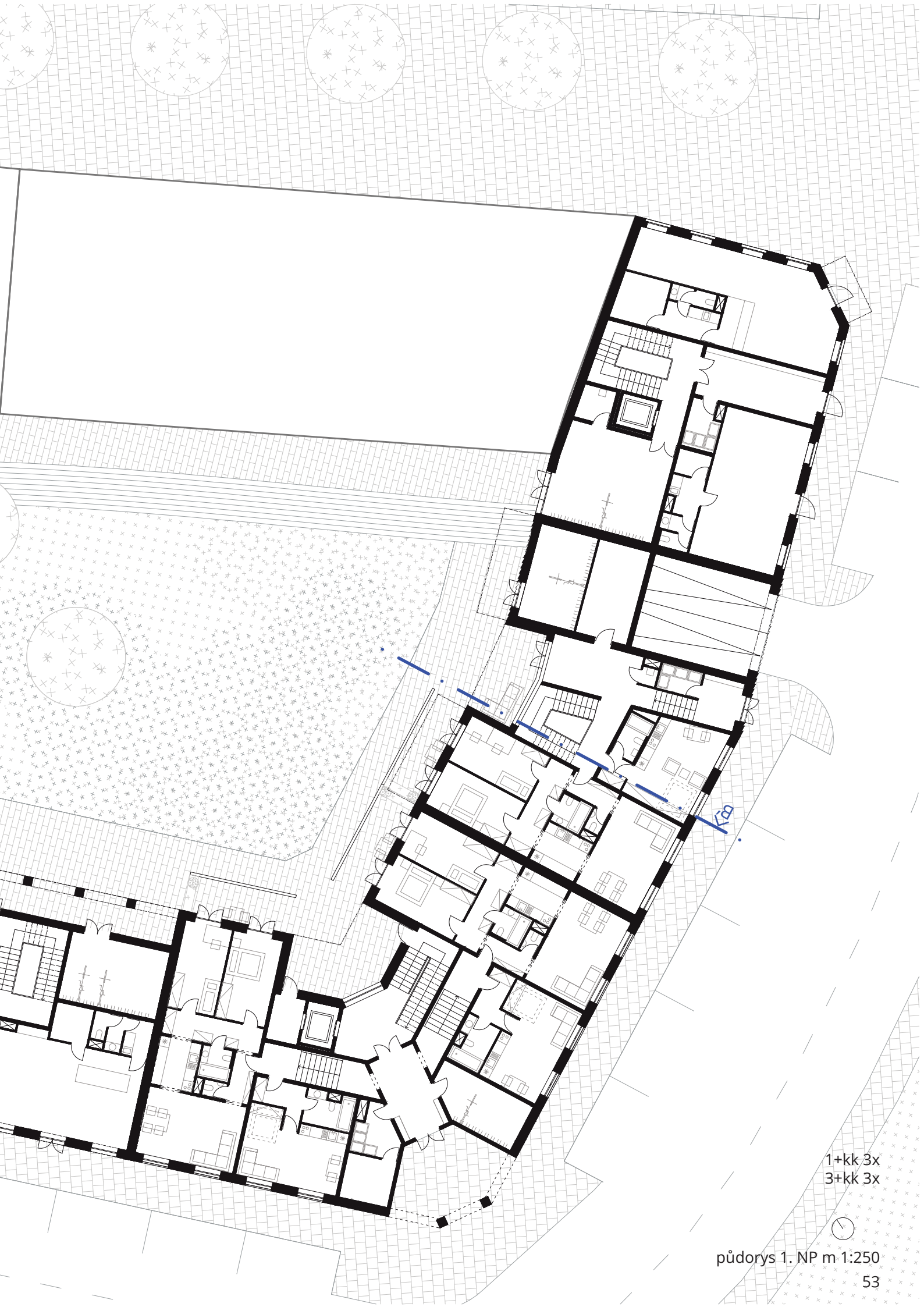
řešení parteru m 1:500

Pūdorysy

1+kk 3x
3+kk 3x

plandoris 1. NP m 1:250

- 1+kk 4x
- 2+kk 3x
- 3+kk 10x
- 4+kk 1x

pūdorys 2. NP m 1:250

- 1+kk 3x
- 2+kk 3x
- 3+kk 8x
- 4+kk 3x

pūdorys 3. NP m 1:250

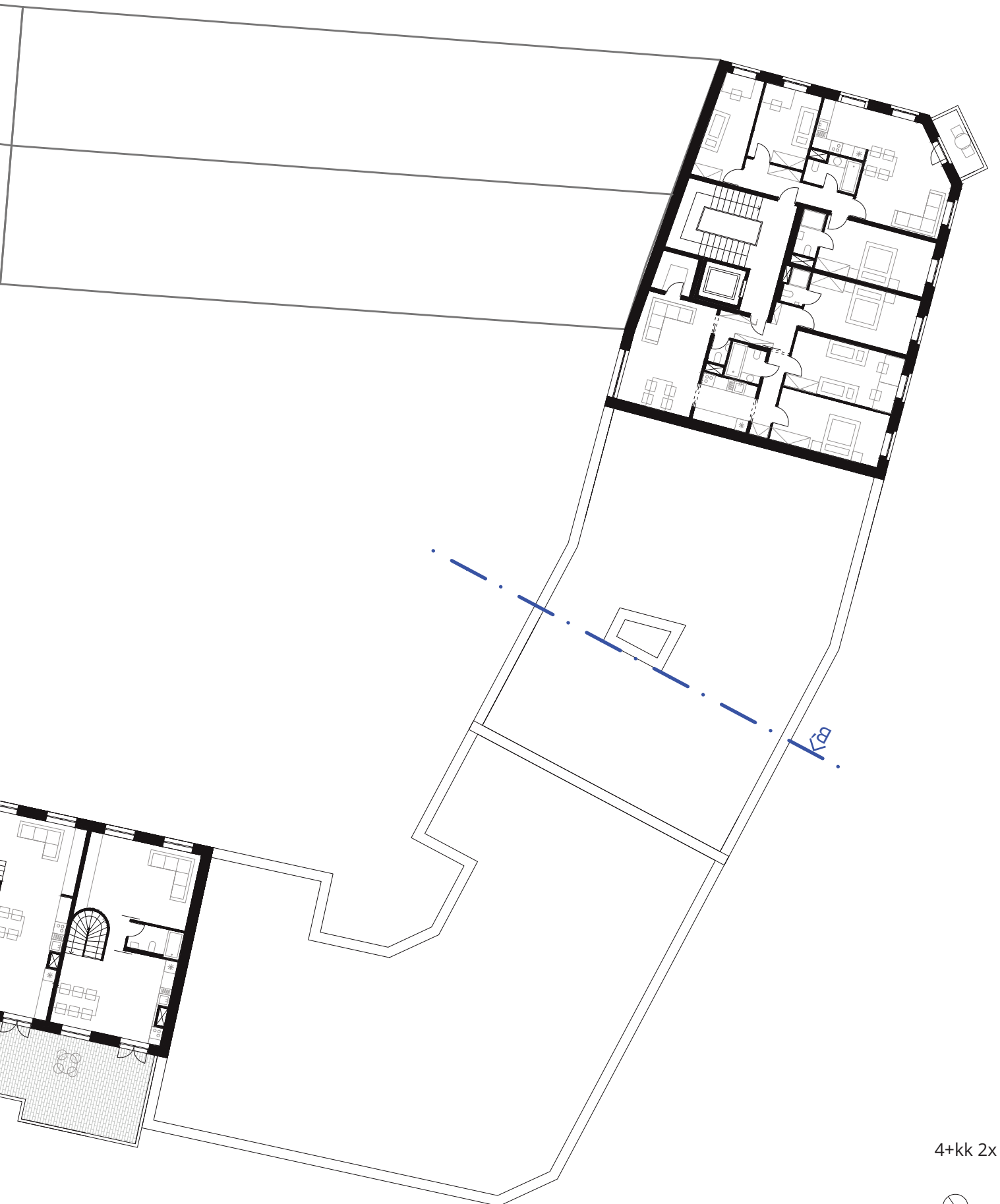

- 1+kk 2x
- 2+kk 2x
- 3+kk 5x
- 4+kk 4x
- 5+kk 4x

pūdorys 4. NP m 1:250

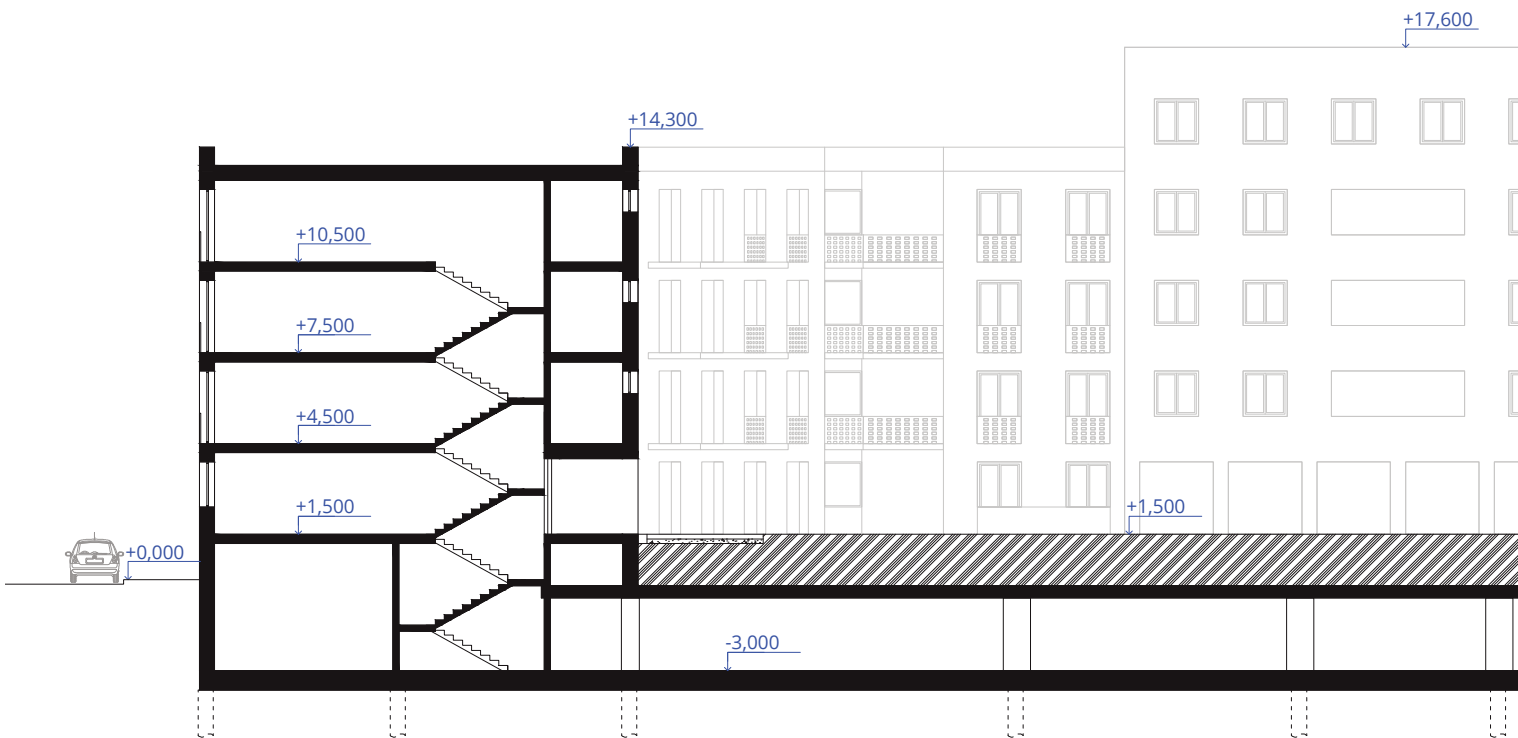
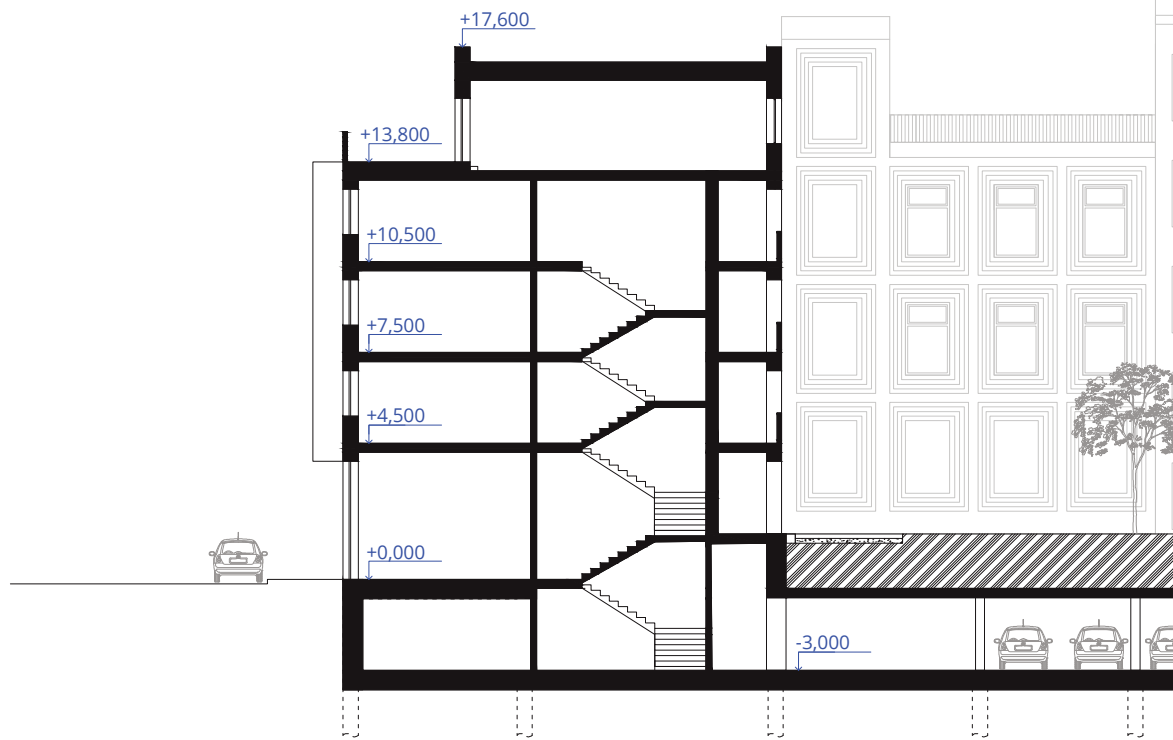

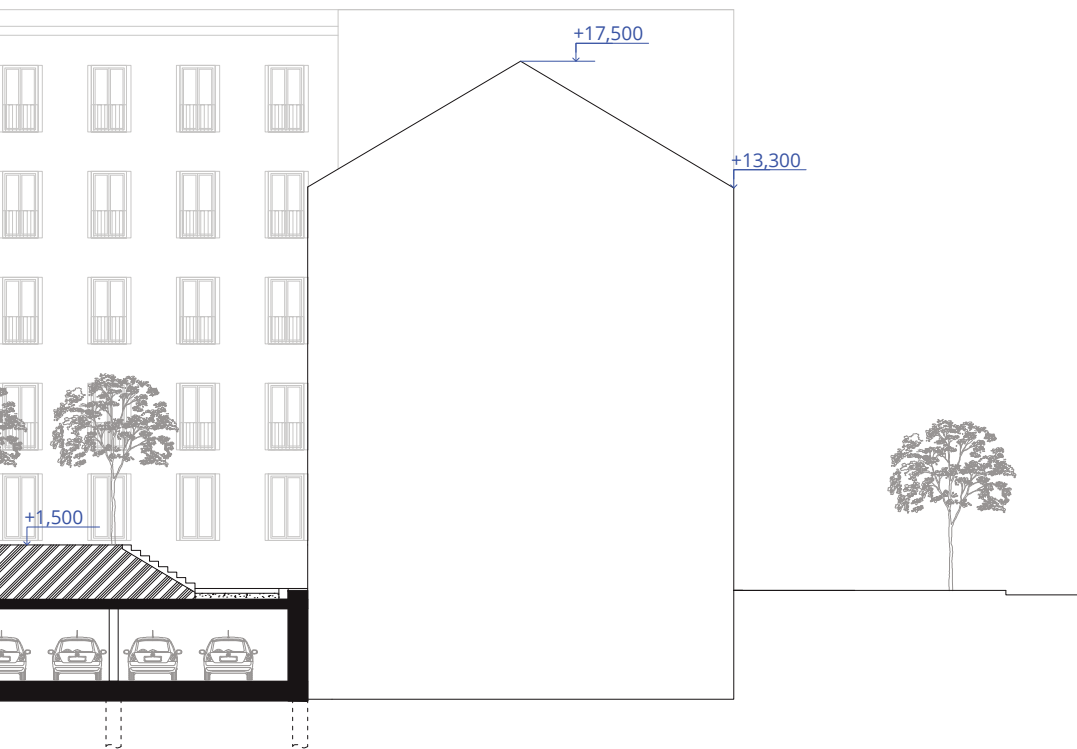
4+kk 2x

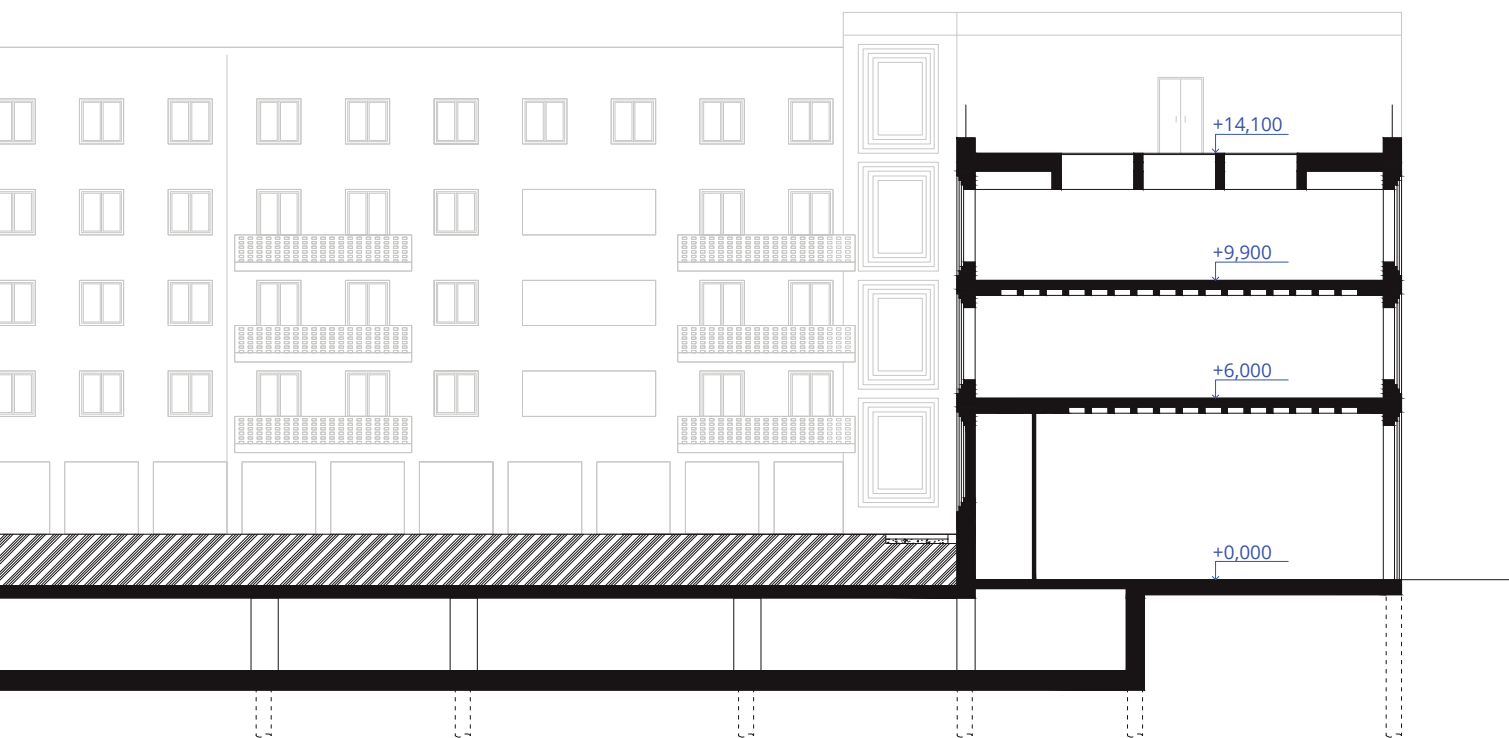
půdorys 5. NP m 1:250

Řezy

řez A-A'

řez B-B'

řezy m 1:250

Pohledy

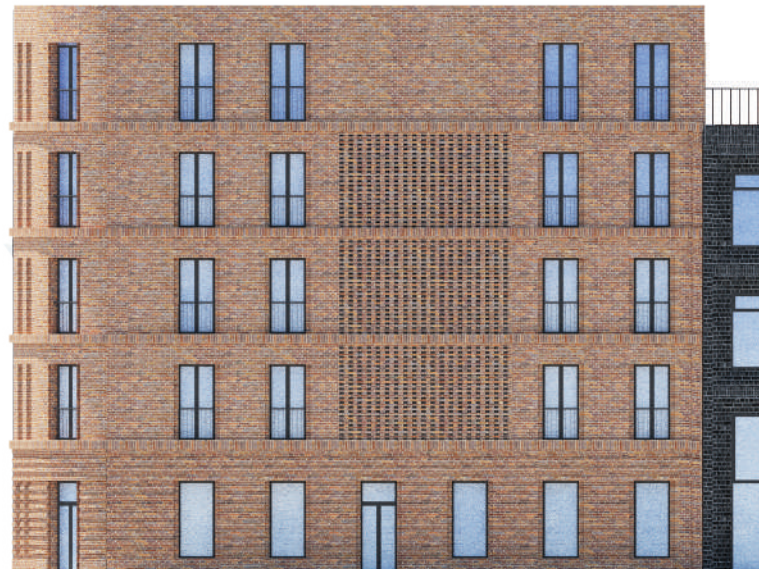

severní pohled

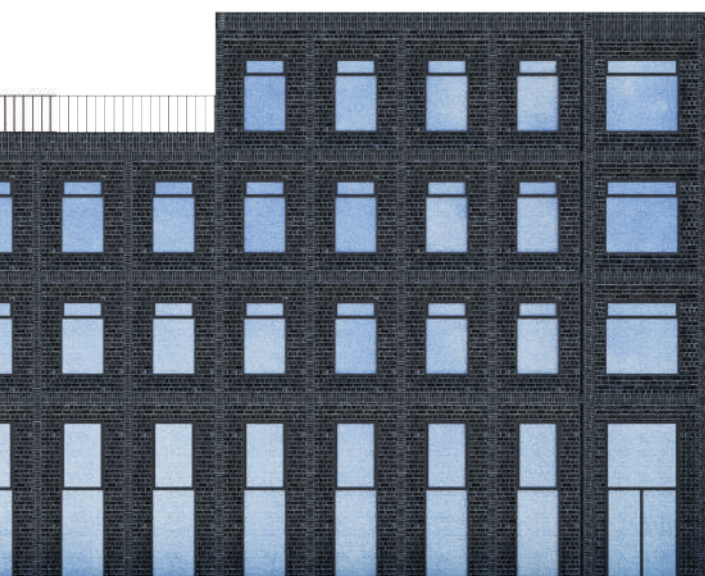
jižní pohled

východní pohled

západní pohled

Administrativní dům

Nárožní administrativní budova se nachází nejbližší k Hlavnímu náměstí a je tak nejfrekventovanější částí nově navrhovaného bloku. Z tohoto důvodu je do parteru umístěna restaurace s nárožním vstupem. Objekt celkem obsahuje 698m² hpp pronajímatelných administrativních prostor.

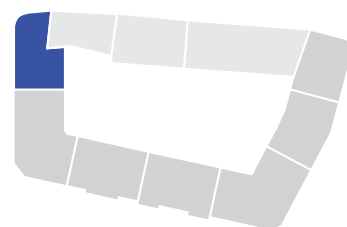
Ve vstupním podlaží jsou provozní části restaurace, restaurace samotná, a vstup do administrativní části objektu.

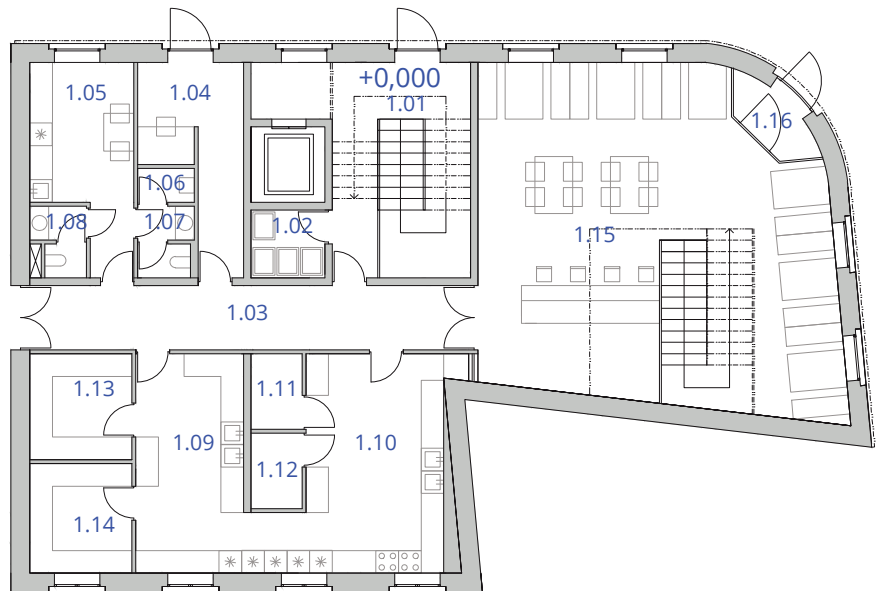
Ve druhém nadzemním podlaží se nachází galerie restaurace společně s hygienickým zázemím pro hosty. Dále je zde menší administrativní plocha ve formě open-spacu

V následujících patrech je již čistě administrativa, a to vždy s velkorysou vstupní halou, která zároveň funguje

jako čekací místnost, a s různými kvalitami pracovišť od openspacových míst po kanceláře pro vedení.

Fasáda se vzhledem k návaznosti na stávající historizující objekty snaží imitovat prvky klasické fasády a její tradiční dělení. Jelikož je na fasádě schodiště, jsou dva střední moduly z vynechávaného zdiva, které prosvětlí schodiště.

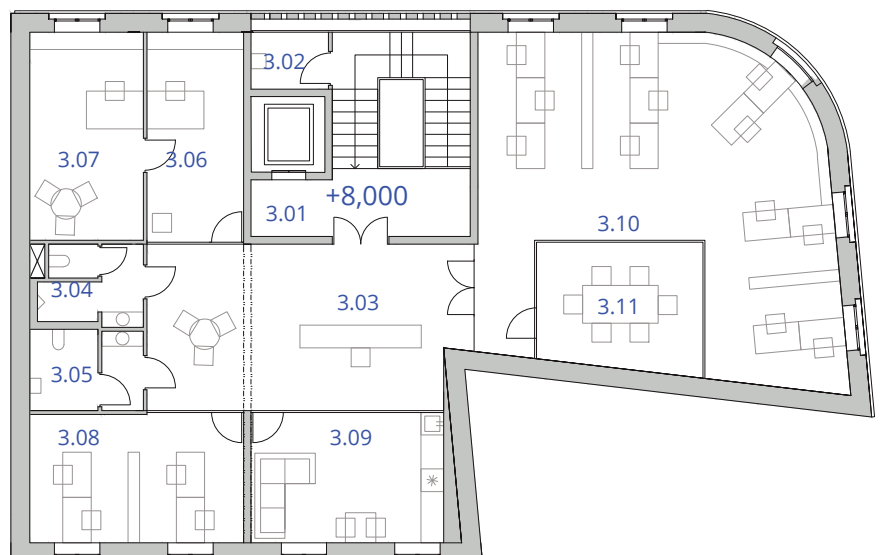

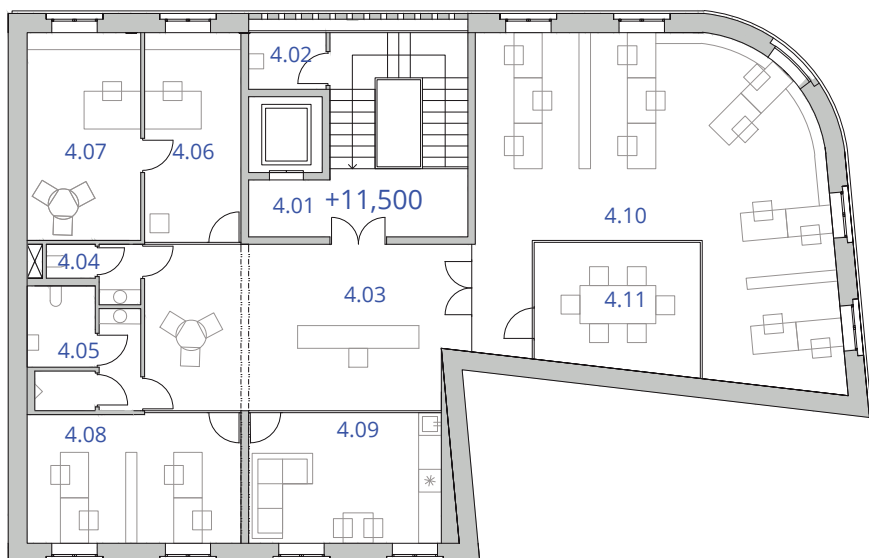
1.01	vstup	1.02	odpady
1.03	chodba	1.04	zásobování
1.05	denní místnost	1.06	úklid
1.07	wc ženy	1.08	wc muži
1.09	příprava	1.10	kuchyň
1.11	sklad koření	1.12	sklad cukrovinek
1.13	suchý sklad	1.14	sklad zeleniny
1.15	restaurace	1.16	zábveří

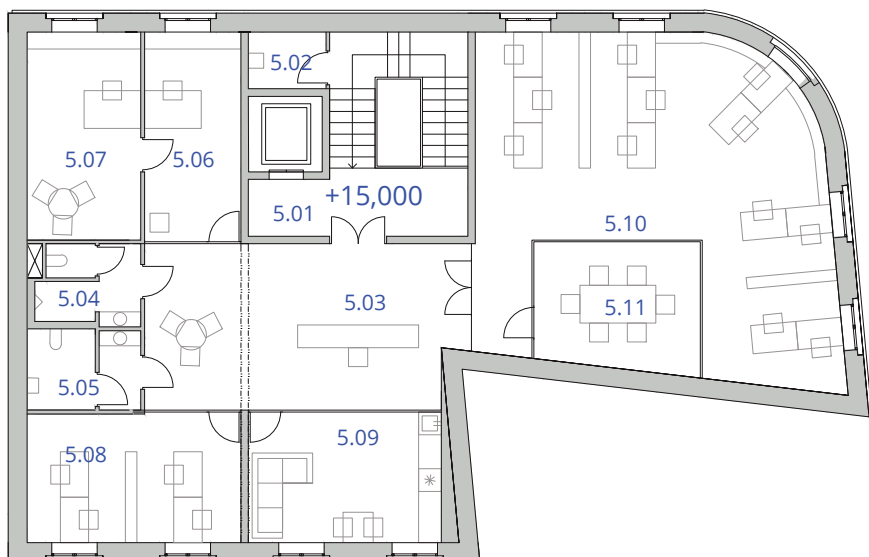
2.01	schodiště	2.02	restaurace
2.03	wc ženy	2.04	wc muži
2.05	open office	2.06	wc ženy
2.07	wc muži	2.08	jednací místnost
2.09	denní místnost	2.10	úklid

3.01	schodiště	3.02	úklid
3.03	vstup/recepce	3.04	wc muži
3.05	wc ženy	3.06	kancelář
3.07	kancelář	3.08	kancelář
3.09	denní místnost	3.10	open space
3.11	jednací místnost		

4.01	schodiště	4.02	úklid
4.03	vstup/recepce	4.04	wc muži
4.05	wc ženy	4.06	kancelář
4.07	kancelář	4.08	kancelář
4.09	denní místnost	4.10	open space
4.11	jednací místnost		

5.01	schodiště	5.02	úklid
5.03	vstup/recepce	5.04	wc muži
5.05	wc ženy	5.06	kancelář
5.07	kancelář	5.08	kancelář
5.09	denní místnost	5.10	open space
5.11	jednací místnost		

Komunitní centrum

Komunitní centrum se nachází v čele upravené ulice Vodní. Jedná se tedy o výsadní postavení v rámci navrhovaného urbanismu.

Konceptem domu je skutečnost, že se v jeho centru nachází betonová ekumenická kaple, která se tak metaforicky, ale i staticky stává nosným prvkem objektu. Kaple je pomocí světlíku propojena s oblohou.

Hlavním cílem objektu je podpoření menšin nacházejících se v Krnově, ale zároveň i podpora přeshraniční spolupráce.

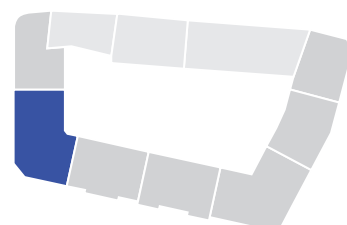
Ve vstupním podlaží se nachází hlavní sál, který je pomocí průchodu propojen s vedlejším objektem, kde se nachází restaurace. Kromě toho je v tomto patře kavárna a již zmiňovaná kaple.

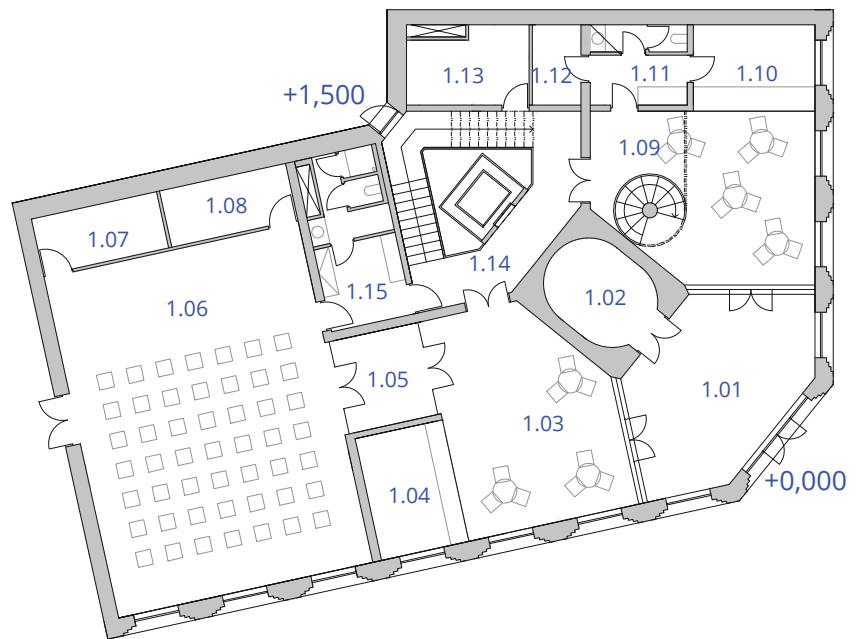
Ve druhém nadzemním podlaží se nachází pouze wc a horní patro kavárny. Zbylé prostory jsou převýšeny přes dvě patra.

Ve třetím nadzemním podlaží se nachází administrativní část, fungující jako coworkingové centrum.

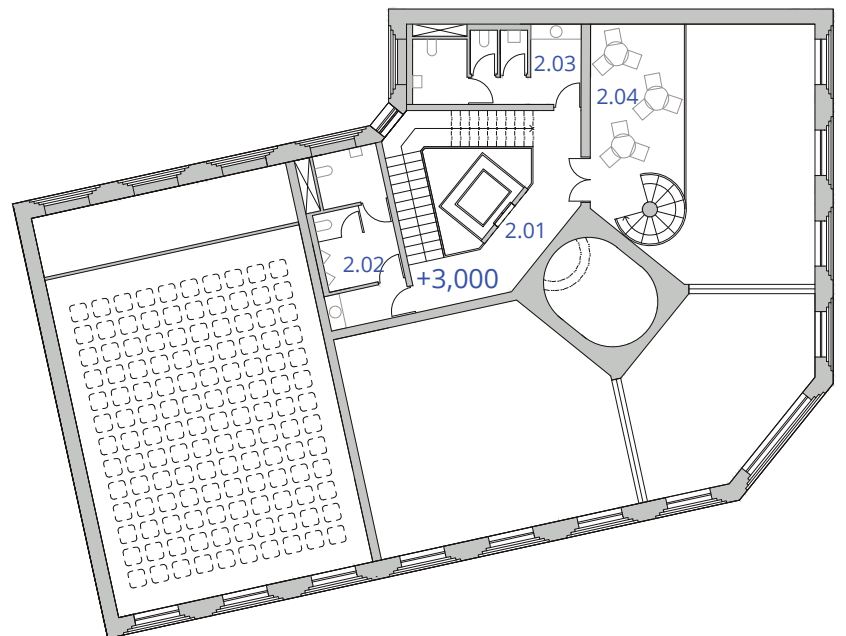
Ve čtvrtém a pátém nadzemním podlaží se nachází klubovny pro různé komunitní akce a také střešní terasa.

Fasáda je cihelná s jednotným rastrem, který dodává objektu jistou důstojnost.

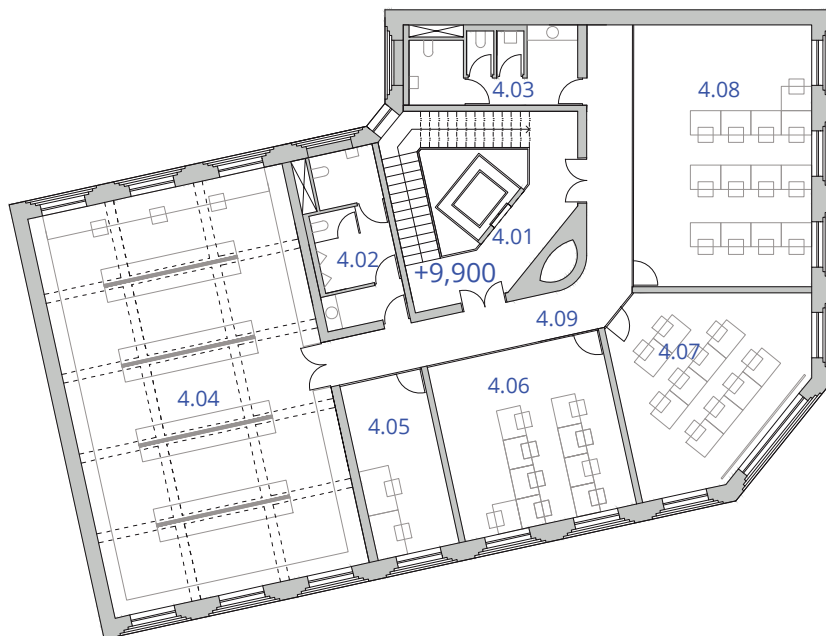
1.01	vstup	1.02	kaple
1.03	foyer	1.04	šatna/recepce
1.05	předsíň	1.06	hlavní sál
1.07	sklad	1.08	technické zázemí
1.09	kavárna	1.10	bar
1.11	zázemí kavárny	1.12	sklad
1.13	strojovna vzt	1.14	schody
1.15	zázemí		

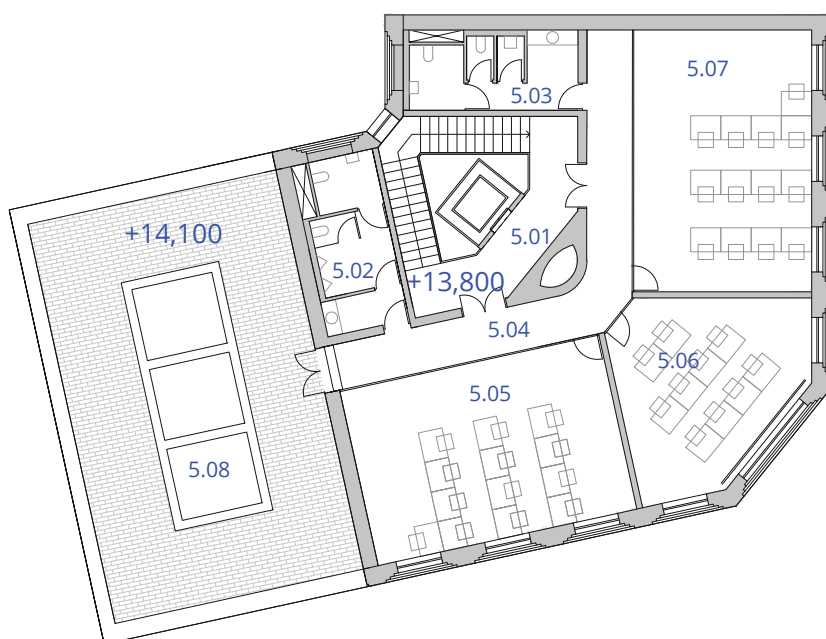
2.01	schodiště	2.02	wc muži
2.03	wc ženy	2.04	kavárna

3.01	schodiště	3.02	chodba
3.03	wc muži	3.04	wc ženy
3.05	openspace	3.06	denní místnost
3.07	kancelář	3.08	kancelář
3.09	jednací místnost	3.10	kancelář
3.11	kancelář	3.12	kancelář

4.01	schodiště	4.02	wc muži
4.03	wc ženy	4.04	knihovna
4.05	kancelář	4.06	klubovna
4.07	klubovna	4.08	klubovna
4.09	chodba		

5.01	schodiště	5.02	wc muži
5.03	wc ženy	5.04	chodba
5.05	klubovna	5.06	klubovna
5.07	klubovna	5.08	terasa

Bytový dům

Bytový dům se nachází v jižní části navrhovaného bloku. Disponuje celkem 10 byty různých velikostí a 102 m² pronajímatelných komerčních prostor.

Ve vstupním podlaží se nachází průchod do zvýšeného vnitrobloku, dvě obchodní jednotky a také oddělený vstup do bytové části.

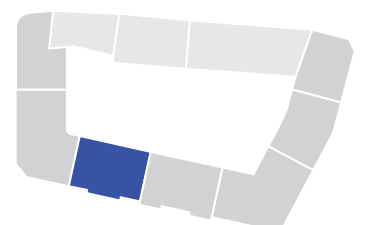
Ve vnitrobloku se nachází zastřešená kolonáda, která umožní pořádání komunitních akcí obyvatel celého bloku.

Dispozice typického bytu 3+kk vychází ze skutečnosti, že většina fasád není osluněná z obou stran. Tedy bylo třeba aby měl přístup k oběma fasádám.

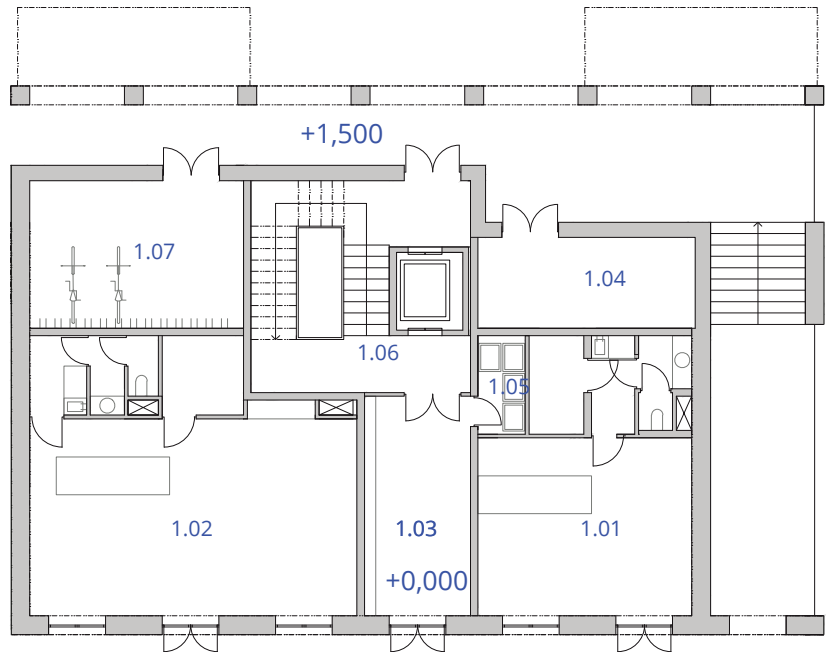
Z těchto skutečností vychází uspořádání bytu, které preferuje umístění ložnic spíše do klidnějšího vnitrobloku, který je klidnější a obývacího pokoje naopak do ulice s lepšími výhledy.

Uspořádání bytu umožňuje variabilitu tak, aby mohlo být přizpůsobeno jak různým nájemníkům, tak i různým příležitostem. Včetně možnosti úplného oddělení noční a denní zóny. V horních podlažích jsou mezonetové byty, které nabízejí vyšší standard bydlení.

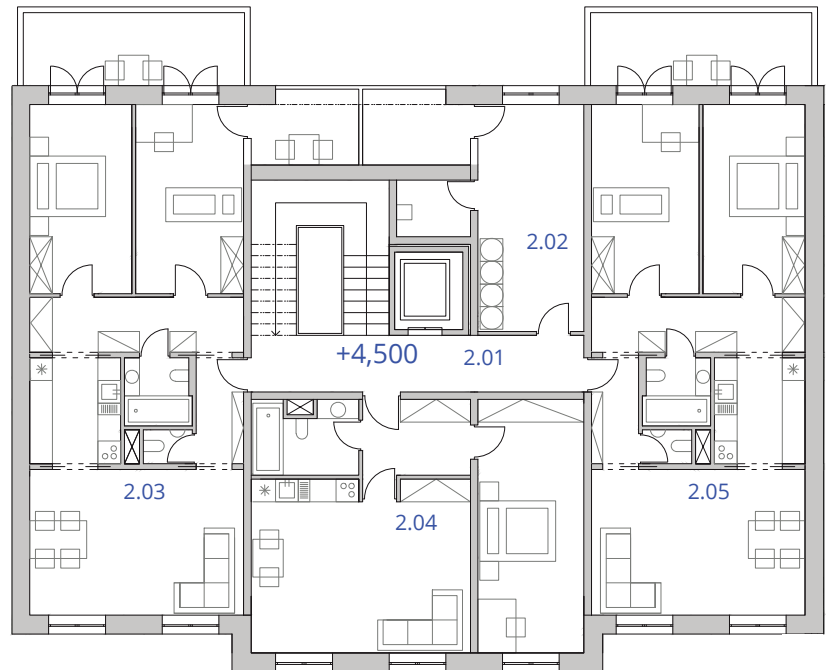
Střední část je na jižní fasádě vysunuta směrem do ulice, což vytváří nejen hru na fasádě, ale zároveň rozšiřuje nabídku bytů.

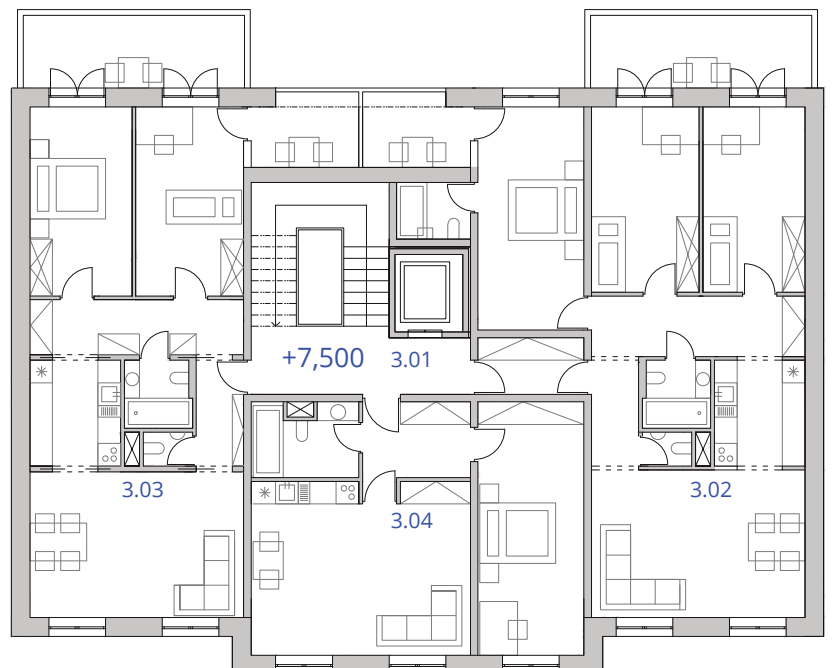
1.01	obchodní parter	1.02	obchodní parter
1.03	vstup	1.04	tech. místnost
1.05	odpady	1.06	schodiště
1.07	kolárna		

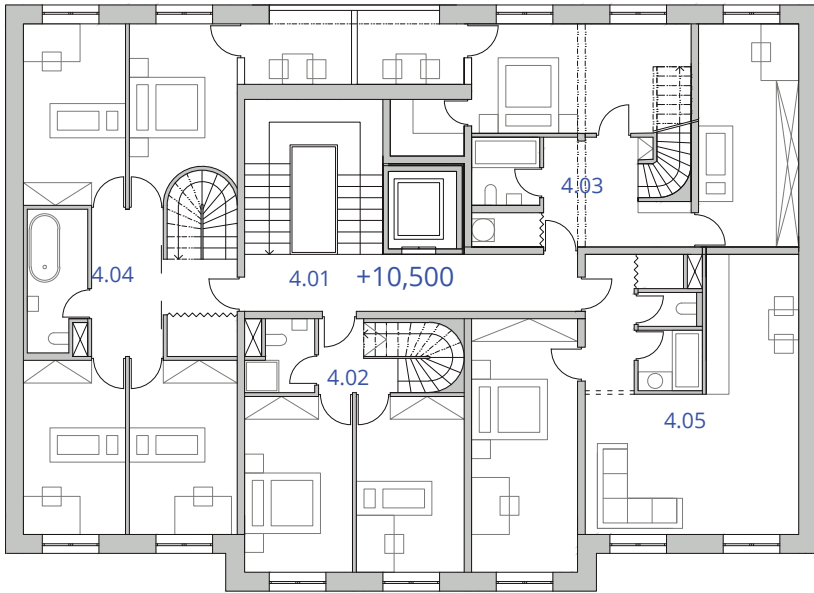

2.01	chodba	2.02	prádelna
2.03	3+kk	2.04	2+kk
2.05	3+kk	2.05	úklid

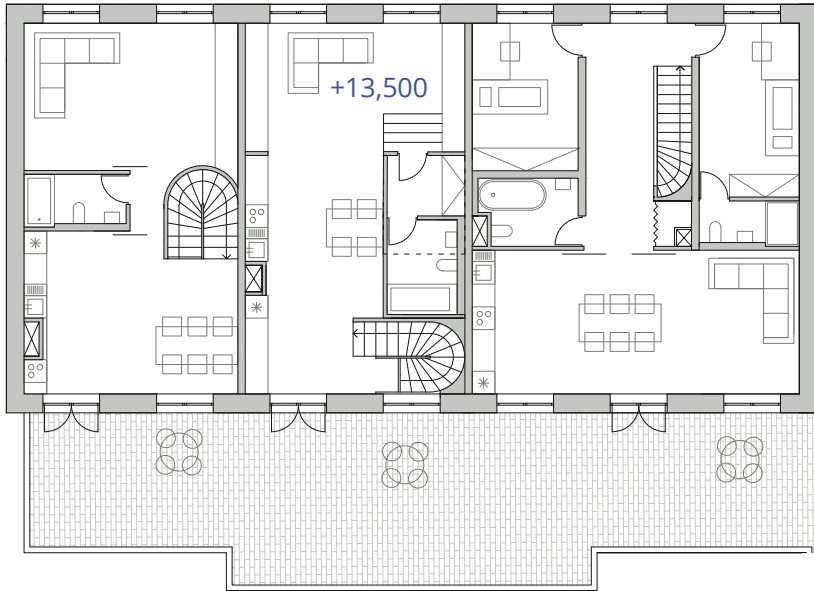

3.01	chodba	3.02	4+kk
3.03	3+kk	3.04	2+kk

4.01	chodba	4.02	3+kk
4.03	5+kk	4.04	5+kk
4.05	2+kk		

Bytový dům s lodžii

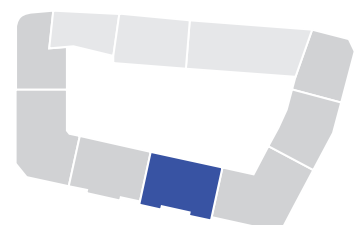

Druhý bytový dům v jižní části bloku vychází z dispozic prvního bytového domu. Opět se tedy jedná o bytový dům, který disponuje 10 byty a obchodním parterem o celkové hpp 102 m². V horních patrech jsou mezonetové byty s velkou jižní terasou.

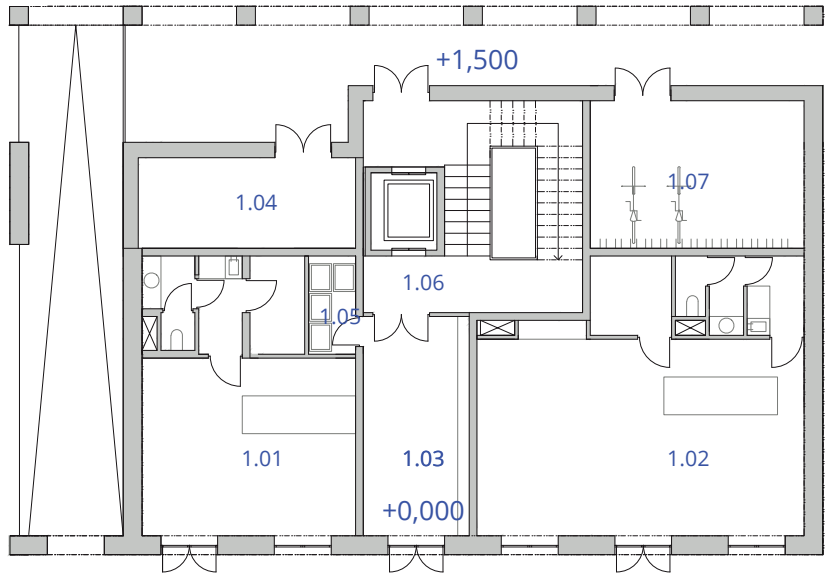
V 5. nadzemním podlaží je nad výtahem koupelna, která je kvůli nadjezdu výtahu mírně zvýšená.

Mění se však vysunutí modulů na jižní fasádě objektu. Jsou vždy vysunuty dva krajní moduly a v jednom z nich se nachází vložená prosklená lodžie.

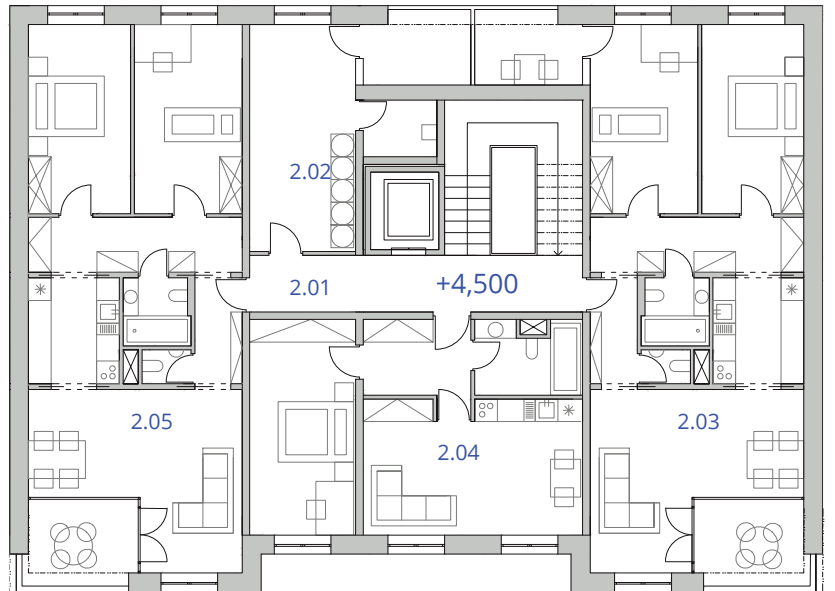
Lodžie disponují pohledy přes řeku a na poutní místo Cvilín.

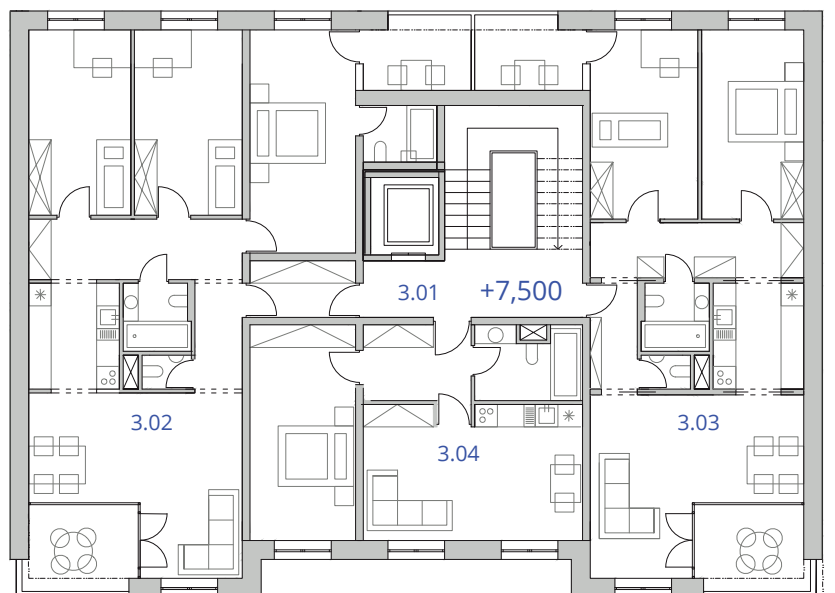
1.01	obchodní parter	1.02	obchodní parter
1.03	vstup	1.04	tech. místnost
1.05	odpady	1.06	schodiště
1.07	kolárna		

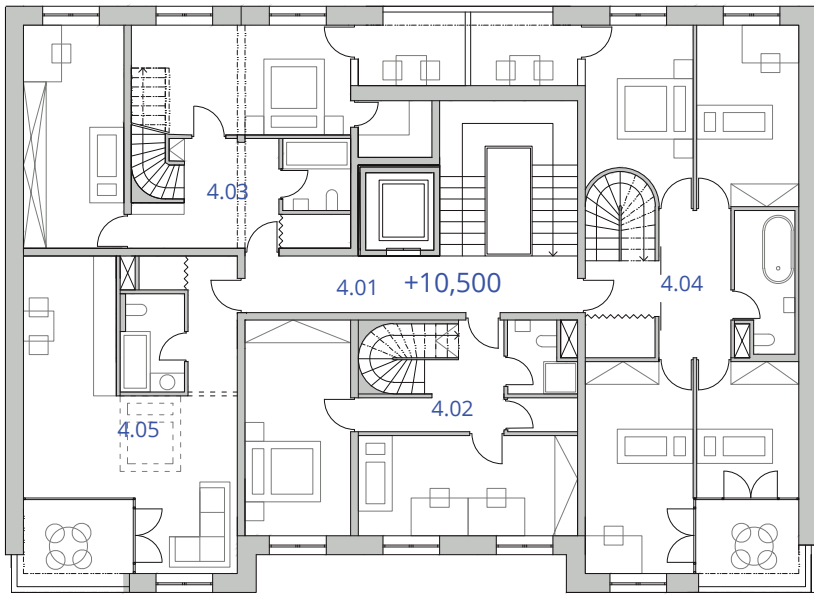

2.01	chodba	2.02	prádelna
2.03	3+kk	2.04	2+kk
2.05	3+kk		

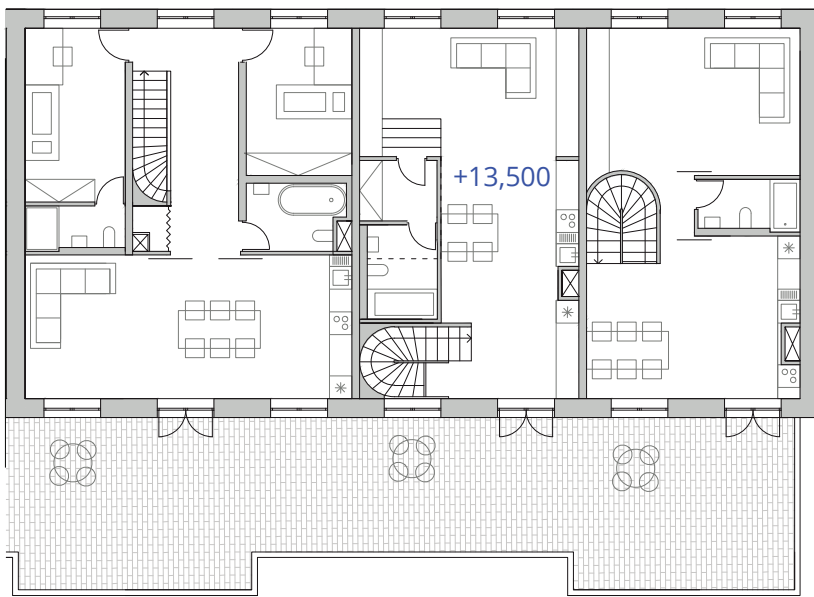

3.01	chodba	3.02	4+kk
3.03	3+kk	3.04	2+kk

4.01	chodba	4.02	3+kk
4.03	5+kk	4.04	5+kk
4.05	1+kk		

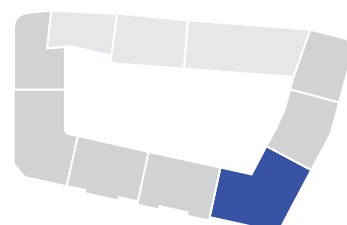
Nárožní bytový dům

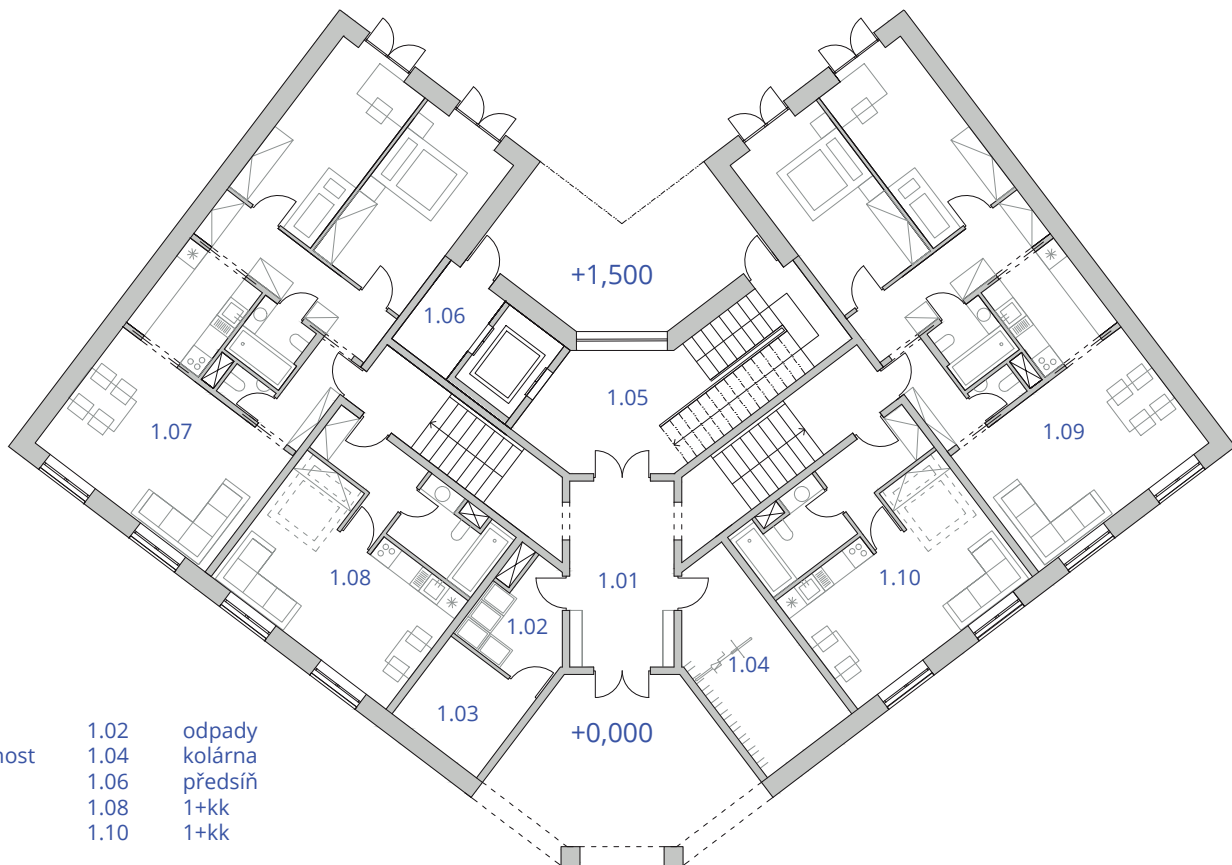

Nárožní bytový dům slouží pouze bydlení. Disponuje celkem 17 byty různých velikostí.

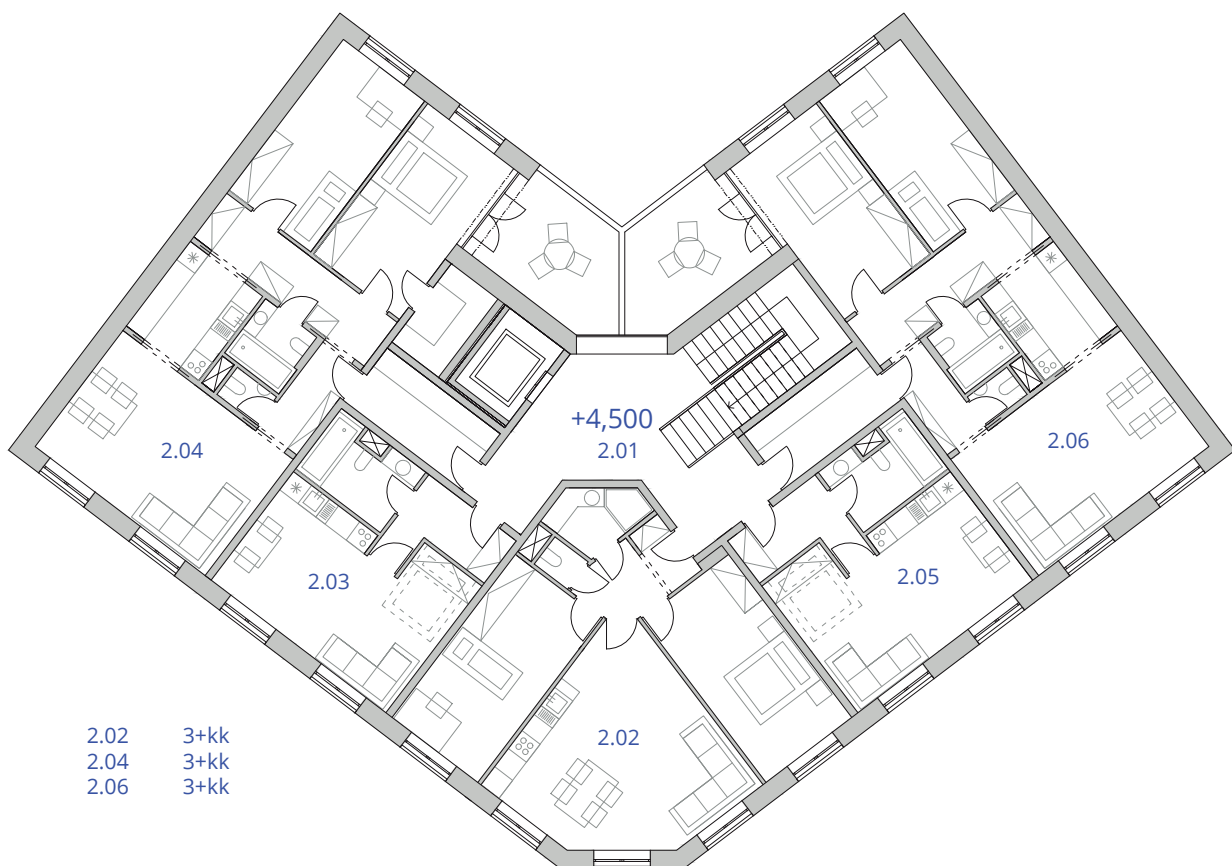
Vstup do objektu je z nároží, odkud se pokračuje buď na centrální schodiště, odkud je pak přístupný zbytek objektu, nebo po speciálních schodištích pro jednotlivé byty nacházející se ve zvýšeném podlaží.

Fasáda pracuje se dvěma protichůdnými prvky, které jsou zvažovány téměř u každého návrhu bytového domu. A to sice poměr soukromí proti dostatku světla. Návrh toto řeší umístěním francouzských oken, před nimiž bude z cihel vytvarován parapet, který sice bude cihelný, ale cihly budou vynechané tak, aby byly prosvícené.

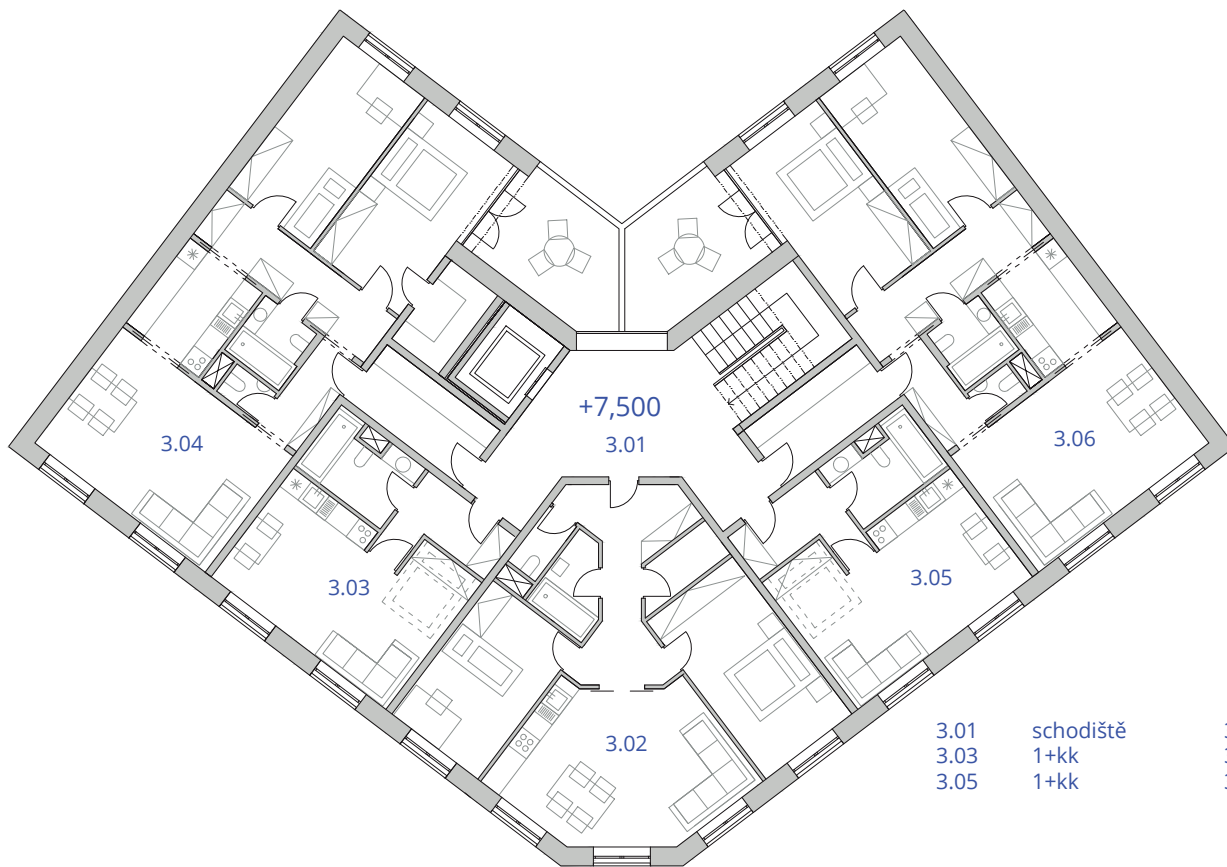

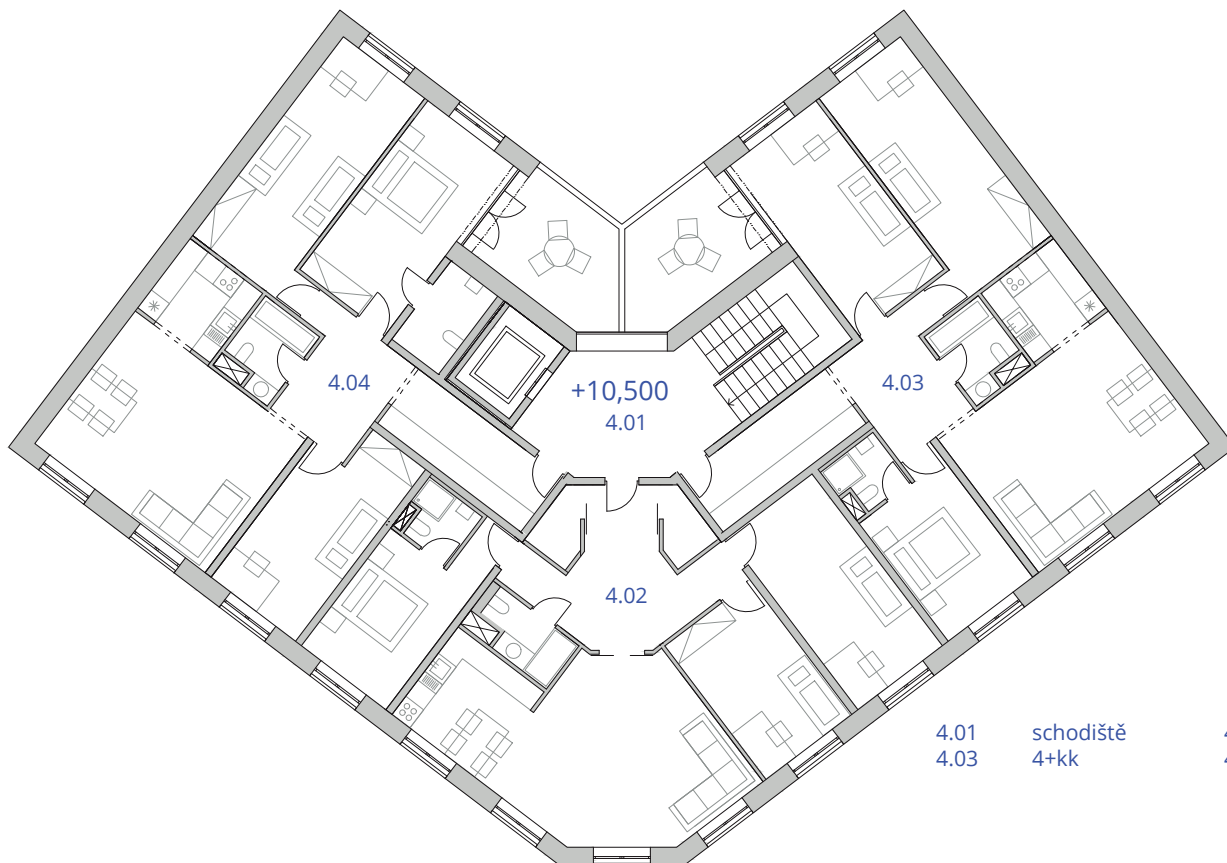
1.01	vstup	1.02	odpady
1.03	tech. místnost	1.04	kolárna
1.05	schodiště	1.06	předsíň
1.07	3+kk	1.08	1+kk
1.09	3+kk	1.10	1+kk

2.01	schodiště	2.02	3+kk
2.03	1+kk	2.04	3+kk
2.05	1+kk	2.06	3+kk

3.01	schodiště	3.02	3+kk
3.03	1+kk	3.04	3+kk
3.05	1+kk	3.06	3+kk

4.01	schodiště	4.02	4+kk
4.03	4+kk	4.04	4+kk

Zalomený bytový dům

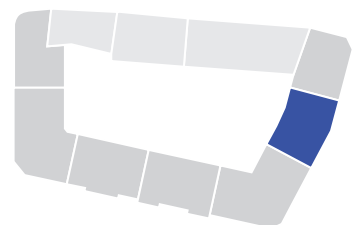

Jedná se o čtyřpodlažní bytový dům se zvýšeným parterem. Ve vstupním podlaží se nachází vjezd do podzemního parkingu. V objektu je celkem 11 bytových jednotek.

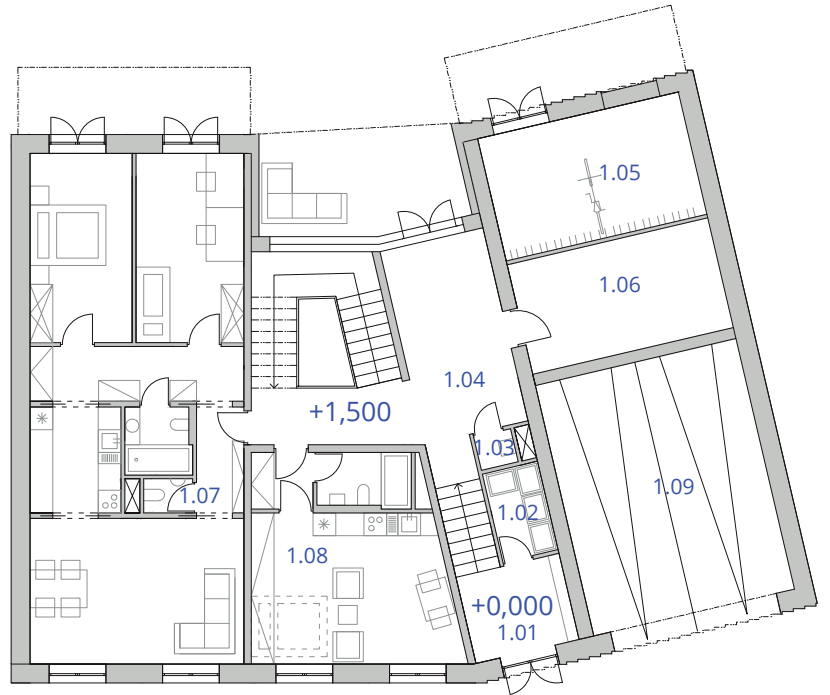
Zatímco vždy dva okrajové moduly zůstávají neměnné, tři středové moduly se zužují na dva. Kvůli pozici schodiště, která jej znemožňuje osvětlovat z fasády, je navržen stropní světlík, který jej osvětlí shora.

Fasáda tohoto bytového domu využívá jeho zalomení, kdy jsou cihly stále kladeny v jednom směru, což v zalomené části pak vytváří hru na fasádě, do které jsou poté

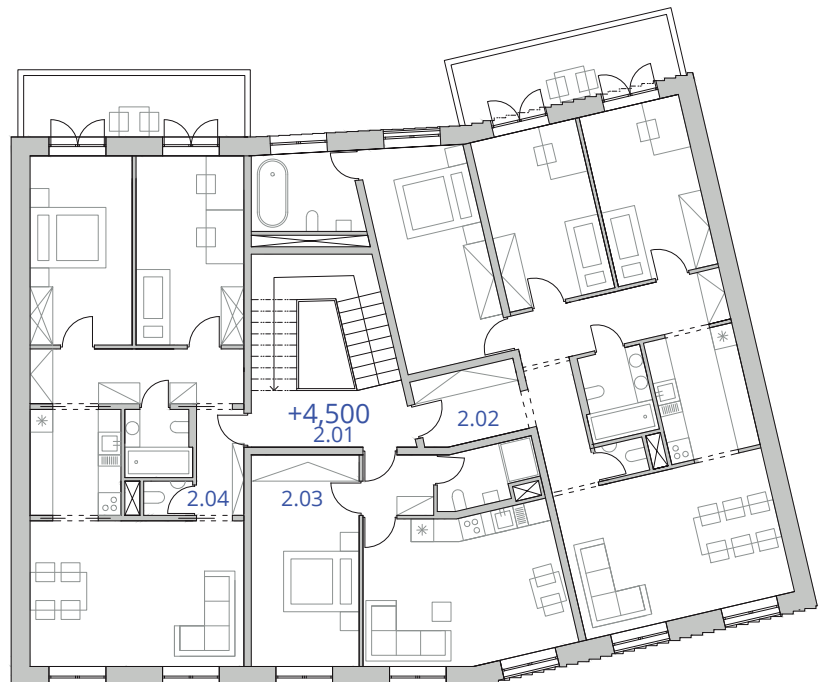
vložena jednoduchá francouzská okna.

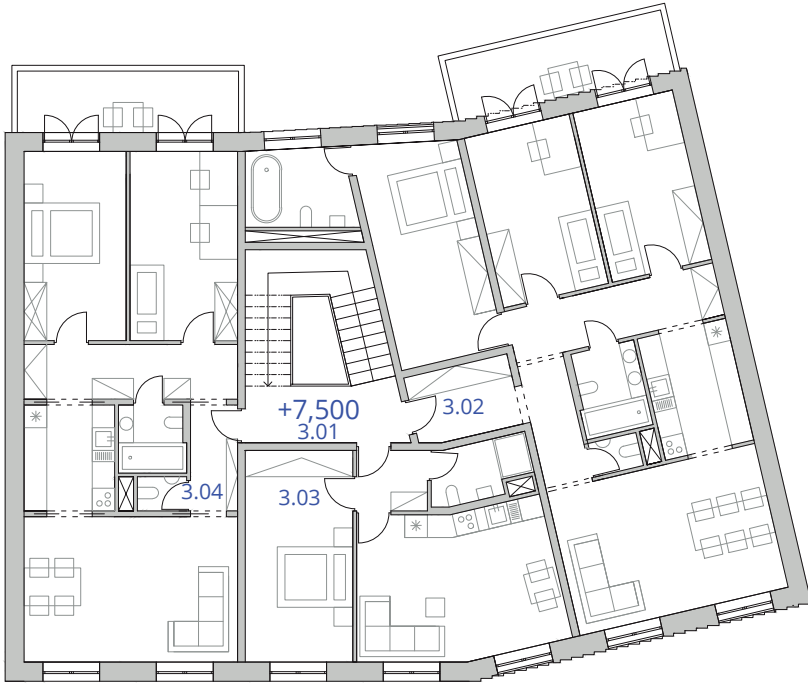

1.01	vstup	1.02	odpady
1.03	odpad	1.04	chodba
1.05	kolárna	1.06	technická místnost
1.07	3+kk	1.08	1+kk
1.09	vjezd do garáže		

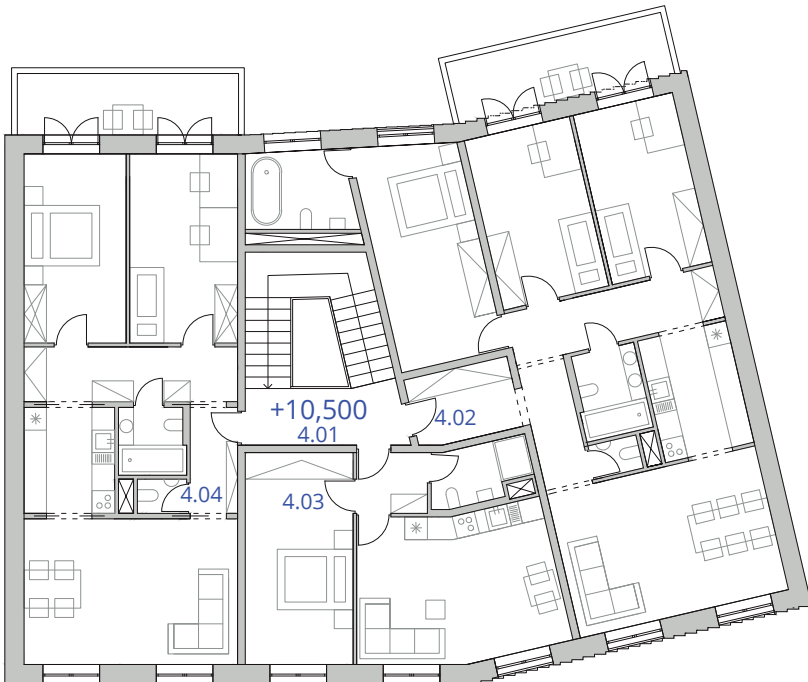

2.01	schodiště	2.02	4+kk
2.03	2+kk	2.04	3+kk

3.01	vstup	3.02	4+kk
3.03	1+kk	3.04	3+kk

4.01	schodiště	4.02	4+kk
4.03	2+kk	4.04	3+kk

Bytový dům s arkýřem

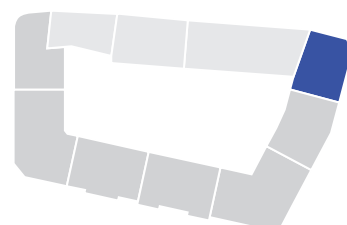

Tento nárožní dům se nachází v nejzápadnější části nově navrhovaného bloku. Nárožní arkýř je reakcí na nárožní věžičku knihovny, která se nachází na druhé straně křižovatky. Jedná se o pětipodlažní objekt.

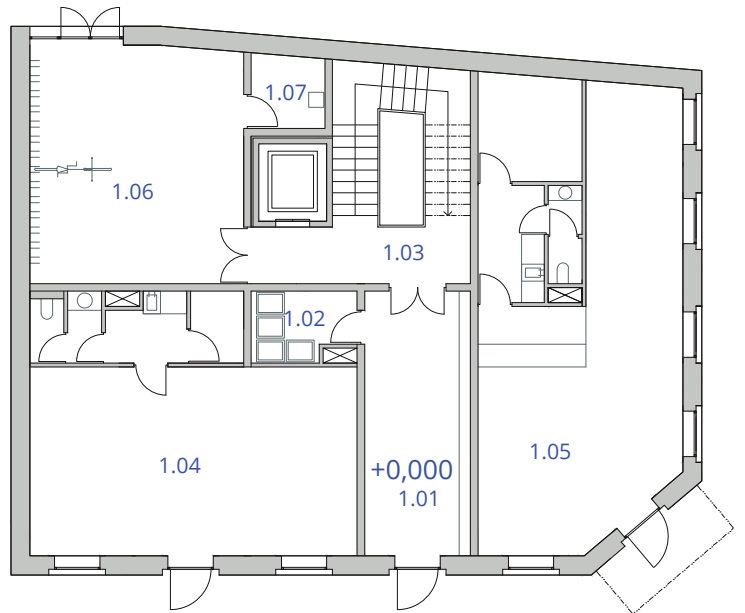
Ve vstupním podlaží se nachází obchodní jednotky o celkové hpp 120 m² a také zvláštní vstup pro obyvatele. Na následujících podlažích se nacházejí bytové jednotky 3+kk a 1+kk a v nejvyšším podlaží pak dva byty 4+kk. Celkem je pak k dispozici 11 bytů. Jelikož není možné schodiště osvětlovat a odvětrávat přes fasádu, je navrženo horní osvětlení stropním světlíkem.

Zatímco severní a západní fasáda imitují klasické dělení historizujících domů se šambránami, na východní fasádě se nachází pouze jedno okno, které osvětluje obývací pokoj, jak nejvíce je to možné.

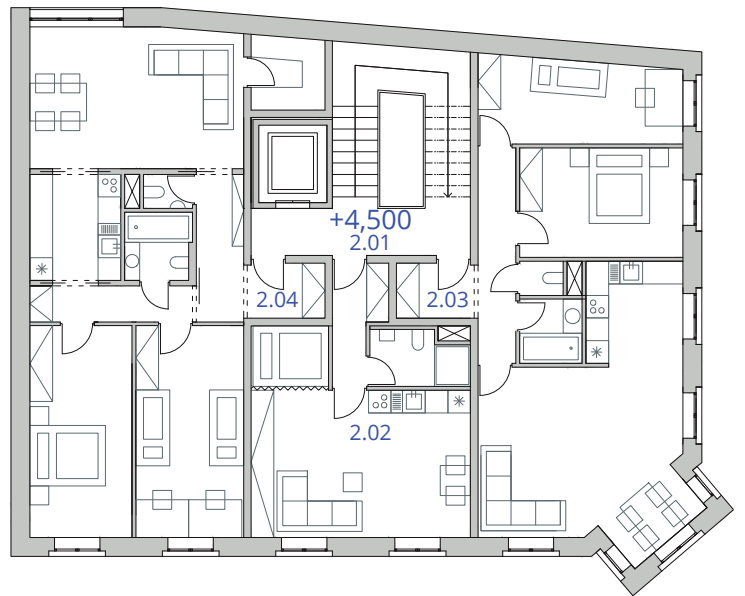
Šambrány okolo oken jsou tvořeny cihlami, které jsou otočené o 45 °. Fasádou probíhají dvě římsy. Jedna v úrovni mezi 1. NP a 2.NP, a druhá mezi 4. NP a 5. NP.

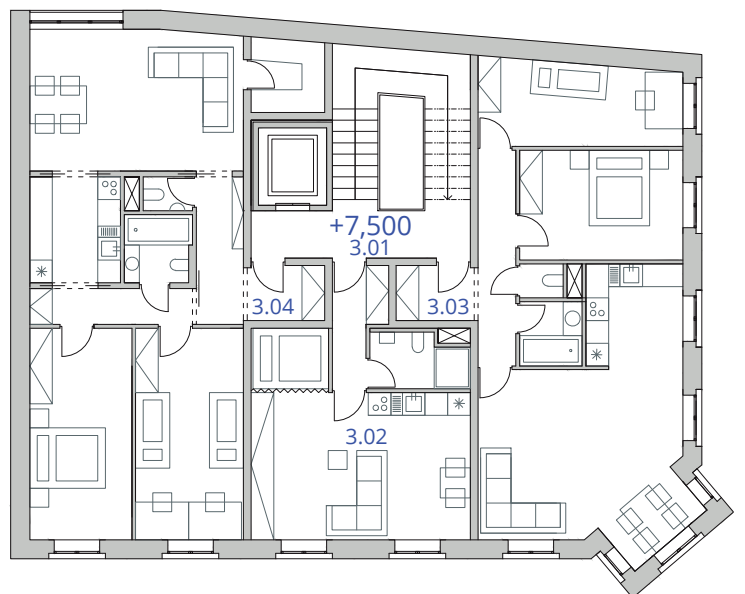
1.01	vstup	1.02	odpady
1.03	schodiště	1.04	obch. jednotka
1.05	obch. jednotka	1.06	kolárna
1.07	úklid		

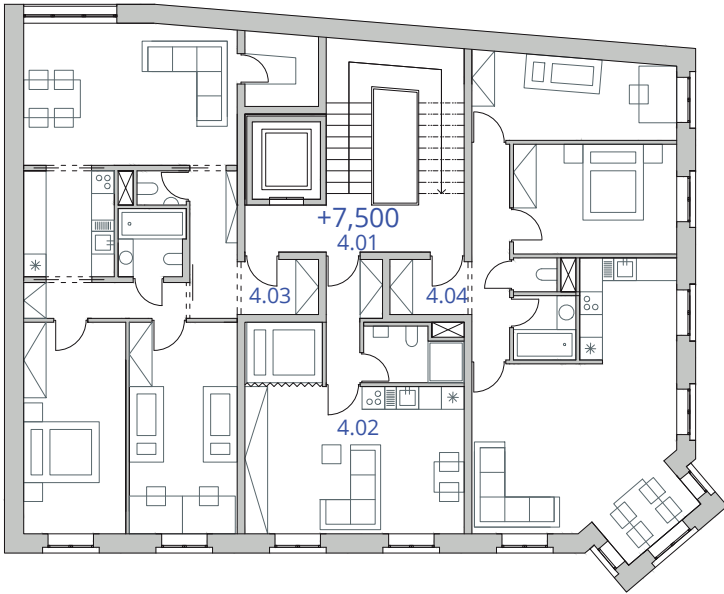

2.01	schodiště	2.02	1+kk
2.03	3+kk	2.04	3+k

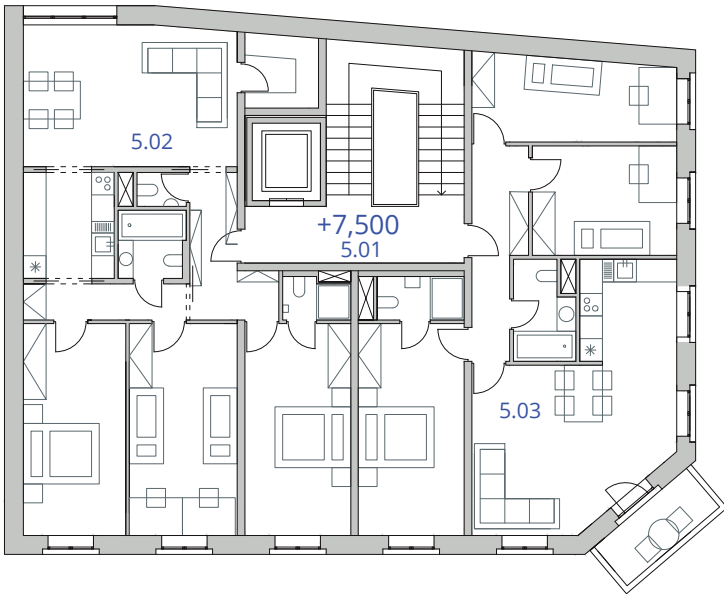

2.01	schodiště	2.02	1+kk
2.03	3+kk	2.04	3+k

4.01	schodiště	4.02	1+kk
4.03	3+kk	4.04	3+k

5.01	schodiště	5.02	4+kk
5.03	4+kk		

RESTAURANCE

KOMUN

KOMUNITNÍ CENTRUM

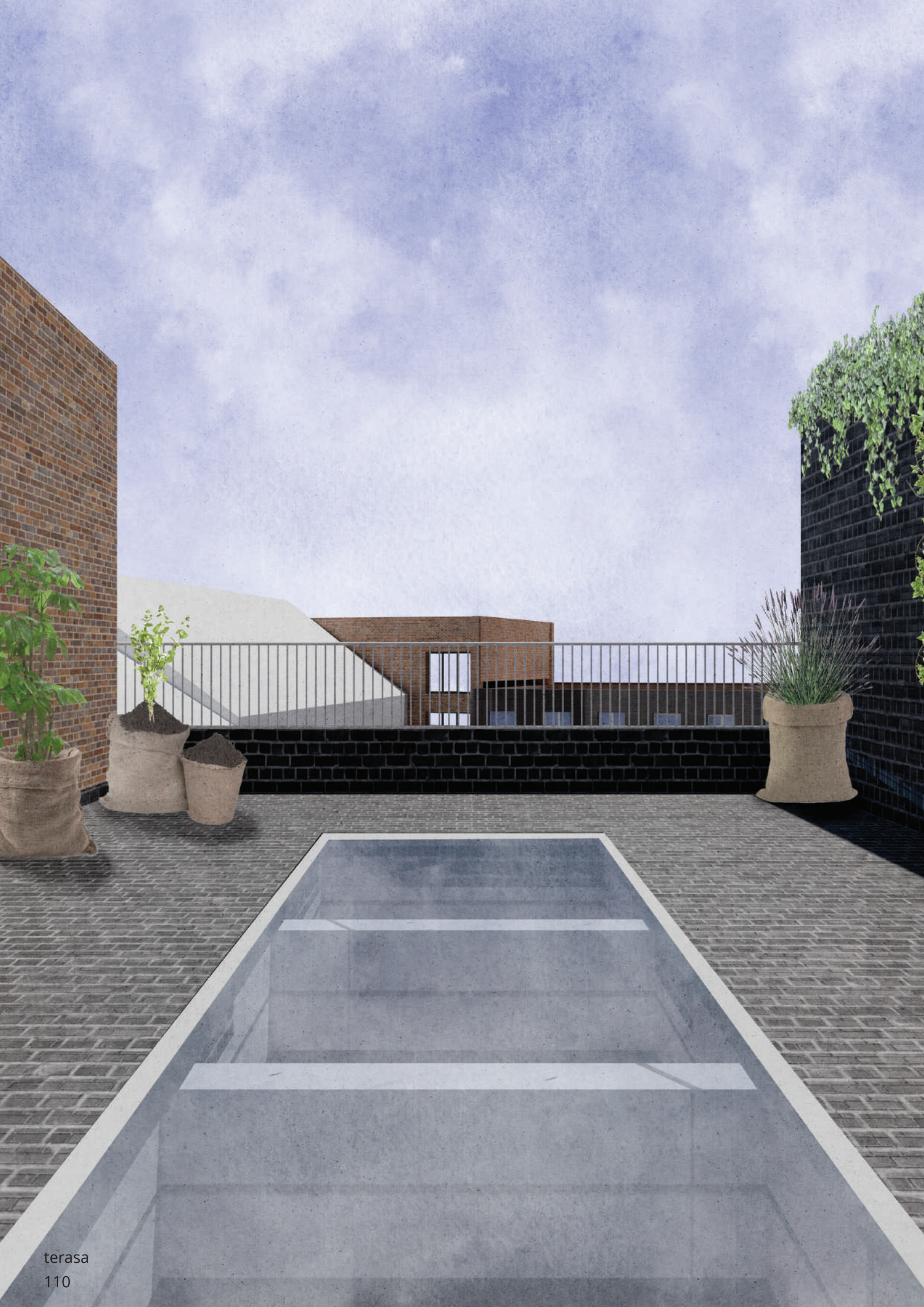

IV. část

závěr

Závěr

Cílem práce bylo zahuštění centra Krnova pomocí padnoucí zástavby a poskytnutí nových funkcí strádajícímu městu.

Nejprve byla celá lokalita analyticky zpracována ve spolupráci s kolegy Bc. Denisou Dolanskou a Bc. Pavlem Bergerem. Během zpracovávání analytické části také proběhla schůzka s městským architektem Ing. arch. Lubomírem Dehnerem, který napomohl k programovému zadání práce.

Ze zjištěných skutečností byly odvozeny navrhované funkce. Typ struktury zástavby byl zřejmý již od začátku. Jelikož se jedná o centrum města, navrhovaná struktura byla zvolena bloková. Nově navržený blok byl rozdělen do sedmi schodišťových sekcí. Každá ze sekcí pak funguje samostatně a s ostatními částmi domu sdílí pouze podzemní parkoviště a vnitroblok.

Práce reaguje na současné poměry ve městě a na jeho problémy rozšířením nabídky bydlení, komunitního zázemí, administrativy a gastronomie.

poděkování

doc. Ing. arch. Zdeňku Rothbauerovi, Ing. arch. Karlu Filsakovi a Ing. arch. Vojtěchu Sosnovi
za cenné rady nejen o architektuře,

rodině za podporu během studia,

Jáje a Martinovi za stavařské rady,

Denisce a Alžbětce za to, že si mě vzaly k sobě,

Pavlovi za spolupráci,

a mému Pavlovi za všechno, na čem opravdu záleží.

Zdroje

Knižní

- [1] RYŠKOVÁ, Michaela Sdílené město /a communicative town ISBN 978-80-85034-44-8 NPÚ v Ostravě 2008
- [2] SAMEK, Bohumil, Umělecké památky Moravy a Slezska ISBN 80-200-0695-8 Academia Praha 1999
- [3] KUČA, Karel, Města a městečka, Libri Praha 1998 ISBN 80-8598312-5
- [4] ZILICH, Vlastimil, Ing. arch, Studie náměstí Minoritů, prosinec 1991, Krnov

Internetové

- [5] "Oficiální Web." Krnov. Ing. Dita Círová, 24.1.2019. Navštíveno 1.1.2020. <https://www.krnov.cz/pocet-obyvatel-krnova-se-ne-ustale-snizuje/d-29149>.
- [6] Kuba, František. "Okres Bruntál Se Vylidňuje, Lidé Se Stěhují Jinam a Také Vymírají." Bruntálský a krnovský deník, 31.1.2019. Navštíveno 1.1.2020. https://bruntalsky.denik.cz/zpravy_region/okres-bruntal-se-vylidnuje-lide-se-stehuji-jinam-a-take-vymiraji-20190131.html.
- [7] "Krnov, Stav Obyvatel - Statistika." kurzy.cz. Navštíveno 1.1.2020. <https://regiony.kurzy.cz/krnov/stats>.
- [8] "Oficiální Web." Krnov, 1.9.2009. Navštíveno 1.1.2020. <https://krnov.cz/charakteristika-krnova/d-2748/p1=21385>.
- [9] "Directory listing", 29.12.2019 Navštíveno 1.1.2020. <http://services.cuzk.cz/dxf/ku/?fbclid=IwAR0mhrvgCg3GwShLknixLC1jX9YN35R6GVhlbtu9VT57EDKKUV9fWrR9e9E>
- [10] Chytré mapy – mapová aplikace GisOnline.cz. Navštíveno 1.1.2020. <https://app.gisonline.cz/chytre-mapy/>
- [11] Administrator. "Turistické Informační Centrum Města Krnov." Historie města Krnova. Navštíveno 1.1.2020. <http://www.infokrnov.cz/cs/zajimavosti-krnov/historie>.
- [12] "Krnov." Wikipedia. Wikimedia Foundation, 3.12. 2019. Navštíveno 1.1.2020. <https://cs.wikipedia.org/wiki/Krnov>.
- [13] "Oficiální Web." Krnov, 27.11.2001. Navštíveno 1.1.2020. <https://www.krnov.cz/historie-krnova/d-1003/p1=21389>.
- [14] "Krnov-Zelené Město." 28.7.2014. Navštíveno 1.1.2020. <https://www.facebook.com/krnovzaniklemesto/photos/a.1423169541284560/1452447371690110/?type=3&theater>.
- [15] "Krnov-Zelené Město." 28.7.2014. Navštíveno 1.1.2020. <https://www.facebook.com/krnovzaniklemesto/photos/a.1423169541284560/1452448905023290/?type=3&theater>
- [16] "Krnov-Zelené Město." 28.7.2014. Navštíveno 1.1.2020. <https://www.facebook.com/krnovzaniklemesto/photos/a.1423169541284560/1423170361284478/?type=3&theater>
- [17] "ÚSTŘEDNÍ ARCHIV ZEMĚMĚŘICTVÍ A KATASTRU (ÚAZK)." ÚAZK - přehledka. Navštíveno 1.1.2020. <https://archivnimapy.cuzk.cz/uazk/pohledy/archiv.html>.
- [18] Administrator. "Turistické Informační Centrum Města Krnov." Poutní kostel Panny Marie Sedmibolestné. Navštíveno 1.1.2020. <http://www.infokrnov.cz/cs/zajimavosti-krnov/cirkevni-pamatky/21-poutni-kostel-panny-marie-sedmibolestne>.
- [19] Administrator. "Turistické Informační Centrum Města Krnov." Radnice a spořitelna. Navštíveno 1.1.2020. <http://www.infokrnov.cz/cs/zajimavosti-krnov/historicke-pamatky/12-radnice-a-sporitelna>.
- [20] Administrator. "Turistické Informační Centrum Města Krnov." Kostel Narození Panny Marie a klášter minoritů. Accessed 1.1.2020. <http://www.infokrnov.cz/cs/zajimavosti-krnov/cirkevni-pamatky/22-kostel-narozeni-panny-marie-a-klaster-minoritu>.
- [21] Administrator. "Turistické Informační Centrum Města Krnov." Krnovská synagoga. Navštíveno 1.1.2020. <http://www.infokrnov.cz/cs/zajimavosti-krnov/cirkevni-pamatky/24-krnovska-synagoga>.
- [22] "Oficiální Web." Krnov. Ing. Dita Círová, 6.9.2019. <https://krnov.cz/prior-meni-majitele-casem-prijdou-zmeny/d-31116>.
- [23] "OD Prior Krnov - záměr odoupení a využití objektu pro potřeby města Krnov" Navštíveno 1.1.2020 <https://bit.ly/2ASKMpf>
- [24] Křibík, Jakub. "Nová Kasárna." Úvod. Navštíveno 1.1.2020. <https://www.novakasarna.cz/o-projektu/>.
- [25] "HLAVNÍ NÁMĚSTÍ V KRNOVĚ." Hlavní náměstí v Krnově - Česká komora Architektů, 24.8.2018. Navštíveno 1.1.2020 <https://www.cka.cz/cs/souteze/vysledky/hlavni-namesti-v-krnov-ve201c>.
- [26] "Oficiální Web." Krnov. Navštíveno 1.1.2020. <https://www.krnov.cz/uzemni-plan-krnov-zmena-c-4-k-verejnemu-projednani/d-32146>.
- [27] Navštíveno 1.1.2020. <http://krnovsko.unas.cz/wp-content/uploads/2016/10/povodne-mensi.jpg>
- [28] "Oficiální Stránky Českého Statistického Úřadu Krajská Správa ČSÚ v Ostravě." SO ORP Krnov | ČSÚ v Ostravě. Navštíveno 1.1.2020. https://www.czso.cz/csu/xt/so_orp_krnov.
- [29] "Klub Přátel Řecka." Klub přátel Řecka. Navštíveno 1.1.2020. <https://www.dialogos-kpr.cz/>.
- [30] "Eck Obec Krnov - Město." eck obec Krnov - msto. Navštíveno 1.1.2020. <http://www.rokm.hyperlink.cz/>.
- [31] https://lms.cuzk.cz/lms/lms_prehl_05.html Navštíveno 1.1.2020.
- [32] Bednár, Peter. "Lepší Parkování." Blogy Respektu, 25.4.2019. Navštíveno 1.1.2020. https://pbednargmail-com.blog.respekt.cz/lepsi-parkovani/?fbclid=IwAR3wfZSQESvQ57Yv9168l-7kZsQBHUx6Gwo5tTt9_XDeSiMclxL76kZnaGvU.
- [33] "Oficiální Web." Krnov, 13.8.2015. Navštíveno 1.1.2020. https://www.krnov.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=7455&id=17630&n=dokumenty-k-pripominkovani.
- [34] "Kostel a Klášter." Krnov, 1.3.2012. Navštíveno 1.1.2020. <http://krnov.minorite.cz/index.php?m=2>.
- [35] Navštíveno 1.1.2020. <https://www.google.com/maps/place/794+01+Krnov/@50.08837,17.6951093,15z/data=!4m5!3m4!1s0x47118216fa3d7ad1:0x2a4bbaf9922cdd6d!8m2!3d50.0905834!4d17.7030681>.

Další

- [36] konzultace s architektem města Krnov, Ing. arch Lubomírem Dehnerem